

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

**Akkrediterings-
rapport**

2017

EKSISTERENDE UDBUD

UDDANNELSE TIL PROFESSIONS- BACHELOR I DANSK TEGNSPROG OG TOLKNING

PROFESSIONSHØJSKOLEN UCC, KØBENHAVN

Professionsbachelor i dansk tegnsprog og tolkning, Professionshøjskolen UCC, København
16/017324
Oktober 2017
Publikationen er offentliggjort elektronisk på www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Indstilling	4
Begrundelse for indstilling	4
Akkrediteringspanelet	5
I Uddannelsesguiden er uddannelsen beskrevet på følgende måde	6
Grundoplysninger.....	6
Uddannelsesetal	6
Uddannelsens mål for læringsudbytte.....	7
Uddannelsens struktur.....	7
Studieaktiviteter	9
Kriterium I: Behov og relevans.....	10
Kriterium II: Videngrundlag.....	13
Kriterium III: Mål for læringsudbytte.....	15
Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse	20
Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling	30
Om akkrediteringen	34
Sagsbehandling.....	35
Dokumentation – samlet oversigt	35

Indstilling

Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) indstiller uddannelsen til professionsbachelor i dansk tegnsprog og tolkning på Professionshøjskolen UCC (UCC) i København til:

Betinget positiv uddannelsesakkreditering

Begrundelse for indstilling

Udbuddet indstilles til en betinget positiv akkreditering. Akkrediteringspanelet finder, at udbuddet generelt er velfungerende, men at udbuddet i en årrække har haft et meget højt frafald og en stor andel af studerende, som ikke gennemfører uddannelsen på normeret tid. Panelet finder, at udbuddet har foretaget analyser af årsager til frafald og forlænget studietid og har igangsat en række relevante indsatser. Udbuddet redegør for, at de primære årsager til frafald er personlige problemer, manglende kendskab til uddannelsen og professionen og høje faglige krav til bl.a. selvstudium. Panelet konstaterer, at udbuddets indsatser er målrettede årsager, som bl.a. er identificeret i undersøgelser gennemført i 2013 og 2015 og at udbuddet har iværksat nogle af indsatserne i 2013. Panelet vurderer dog, at problemernes omfang og det at de gør sig gældende over en årrække viser, at der er behov for, at udbuddet i endnu højere grad følger op på de igangsatte indsatser samlet set og vurderer, om de er tilstrækkeligt rettede mod de aktuelle årsager til frafald og forlænget studietid og om de fungerer som forventet eller bør justeres eller suppleres med yderligere tiltag. Derudover er der indsatser, som endnu er så nye, at panelet ikke vurderer, hvordan de vil fungere i praksis, særligt ændrede optagelsesprocedurer og –krav.

Akkrediteringspanelet vurderer som nævnt, at udbuddet har indsatser, som er relevante, og som kan forventes at kunne påvirke frafaldet og gennemførelsestiden i en positiv retning, fx studieunderstøttende tiltag som skemalagte mellemtimer, hvor de studerende bliver i faglokalerne og har tid til at fordybe sig i færdighedstræning, inden de har undervisning igen, tegnsprogshjørnet, som er en skemalagt ugentlig aktivitet, hvor unge døve kommer ind på uddannelsen, og de studerende kan træne tegnsprog med dem, samt ca. en halv times individuel vejledningstid, hvor de studerende kan drøfte en faglig problemstilling med eller få feedback på en opgave af en faglærer. Panelet vurderer, at udbuddet også har tiltag, der skal hjælpe studerende med personlige problemer.

Akkrediteringspanelet vurderer desuden, at udbuddets indsatser rettet mod frafaldsårsagerne forkert uddannelsesvalg og høje faglige krav, er meget interessante, fx redigering af den skriftlige information om uddannelsen og især udbuddets forsøg med optagelsessamtaler og test i skrivetolkning for kvote 2-ansøgere samt planer om at ændre optagelseskrav for kvote 1-ansøgere, bl.a. minimumskaraktøren 7 i skriftlig og mundtlig dansk. Udbuddet gennemførte forsøg med optagelsessamtaler og test i skrivetolkning for kvote 2-ansøgere i foråret 2017 og har besluttet at fortsætte med denne optagelsesprocedure for kvote 2-ansøgere. Udbuddet vil søge om at gøre optagelsessamtaler obligatoriske for kvote 2-ansøgere samt ændre optagelseskrav for kvote 1-ansøgere. Det er endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan disse tiltag vil fungere i praksis. Ved optaget i 2016 optog institutionen i øvrigt frivilligt 10 % færre studerende på uddannelsens to udbud for at forebygge frafald.

Udbuddet monitorerer og drøfter nøgletal for frafald og gennemførelse. Uddannelseslederen og uddannelseskoordinatoren har løbende adgang til nøgletal for frafald i UCC's datahus. Nøgletallene drøftes på månedlige uddannelsesmøder og på månedlige møder mellem uddannelseslederen og uddannelseschefen. Udbuddet får desuden to gange årligt tal om frafald og gennemførelse fra UCC's datahus, som uddannelseslederen og studievejlederen skal følge op på. Udbuddet udarbejder desuden hvert andet år et kvalitetsnotat og en handleplan, der bl.a. omfatter frafald og gennemførelse. Det efterfølgende år udarbejdes et såkaldt lille kvalitetsnotat, hvori der også indgår en kortfattet status på frafald og gennemførelse.

Udbuddets dimittender har en høj beskæftigelsesgrad, og udbuddet følger arbejdsmarkedets behov tæt og er parat til at foretage nødvendige justeringer i uddannelsens indhold og antallet af dimittender. Udbuddet følger bl.a. arbejdsmarkedets behov gennem uddannelsesudvalget, dialogen med praktiksteder, dimittendundersøgelserne og aftagerpanelerne.

Udbuddet er baseret på et videngrundlag, som består af viden fra professionen samt udviklings- og forskningsbaseret viden. Udbuddet er tilknyttet et relevant fagligt miljø, hvor underviserne deltager i og har kontakt til relevante forsknings- og udviklingsmiljøer samt en høj grad af kontakt til professionen. Undervisernes viden dækker uddannelsens tre hovedområder sprog, tolkning og profession og er organiseret i fagteams inden for hvert af de tre områder. Inden for de tre fagteams og på tværs af teamene deler underviserne ny viden. De studerende har kontakt til videngrundlaget fx gennem undervisernes inddragelse af cases fra forsknings- og udviklingsprojekter og møder med tolkebrugere.

Akkrediteringspanelet vurderer, at læringsmålene for uddannelsens elementer understøtter de samlede mål for læringsudbytte. Der er desuden overensstemmelse mellem uddannelsens niveau og de studerendes adgangsforudsætninger.

Udbuddet er hensigtsmæssigt tilrettelagt som et fuldtidsstudium. Udbuddet har gennem bl.a. studieaktivitetsmodellen struktureret aktiviteterne for de studerende i den tid, hvor de studerende selvstændigt træner færdigheder inden for tolkning og tegnsprog.

De studerende på udbuddet har mulighed for at tage på kortere praktikophold i udlandet i løbet af uddannelsen. De studerende skal tilegne sig færdigheder i dansk tegnsprog op til et vist niveau, hvilket kræver en kontinuerlig indsats i løbet af uddannelsen. Derfor er det vanskeligt at integrere praktik- eller studieophold i udlandet af længere varighed. Derudover har udbuddet ikke fundet uddannelseselementer på udenlandske institutioner, som kan være meritgivende. Udbuddet arbejder på at skabe bedre muligheder for udlandsophold for de studerende.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er en god kobling mellem uddannelsens teoretiske dele og praktikperioderne. Fx mødes de studerende midtvejs i praktikken på 6. semester med en praktikanvarlig underviser og andre studerende, der er i praktik, og drøfter læringen fra praktikken i relation til de studerendes faglige kompetencer.

Udbuddet gennemfører kvalitetssikringsarbejde efter retningslinjerne i UCC's overordnede kvalitetssikringssystem. Bl.a. udarbejder udbuddet hvert andet år et kvalitetsnotat, hvor der på grundlag af relevante informationer gøres status over udbuddets kvalitet og kvalitetssikring og en dertilhørende handleplan. Studenterevalueringer af undervisningen gennemføres løbende, ligesom der gennemføres periodiske evalueringer af udbuddet med inddragelse af aftagere og andre relevante interessenter i kvalitetsnotaterne. Praktikophold og fysiske faciliteter og materielle ressourcer bliver kvalitetssikret.

Akkrediteringspanelet

Denne rapport er udarbejdet af AI i samarbejde med et akkrediteringspanel, som er nedsat til lejligheden. Panelet er sammensat, så medlemmerne har indgående viden om uddannelsens fagområder, uddannelsesrettelæggelse og -gennemførelse og forholdene på arbejdsmarkedet. Panelet består af:

- Anna-Lena Nilsson, fil. dr i tegnsprog, bachelor i engelsk, diplomuddannet tegnsprogstolk. Anna-Lena Nilsson er professor i tegnsprogs- og tolkestudier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) i Trondheim. Hun har tidligere undervist i tegnsprog og tolkning ved Stockholms universitet, hvor hun også fungerede som studieleder. Anna-Lena Nilsson er desuden freelancetegnsprogstolk.
- Tina Paulsen Christensen, ph.d. i juridisk oversættelse og translation memory-systemer, cand.ling.merc. i tysk, lektor ved Institut for Erhvervskommunikation ved Aarhus Universitet. Tina Paulsen Christensen underviser og forsker i oversættelsesteori, tekstproduktion og tolkning. Derudover er hun freelanceoversætter og tolk og tidligere medlem af UCC's censorkorps for tegnsprogstolkeuddannelsen i Aarhus.
- Carsten Bartholin Bang, HD i regnskab og økonomistyring, merkonom, partner og administrerende direktør i tolkefirmaet 12K. Carsten Bartholin Bang har desuden bestyrelsesposter i adskillige tolkevirksoheder, herunder Teksttolk og Tolketid.
- Alex Snær Gunnarsson, studerende på professionsbacheloruddannelsen i erhvervsprog og it-baseret markedskommunikation på UC SYD. Alex Snær Gunnarsson er desuden medlem af uddannelsesvalget for erhvervsprog på UC SYD samt af De Studerendes Råd.

Akkrediteringspanelet har været i høring hos institutionen, som har haft mulighed for at gøre indsigelse, hvis der var tvivl om en panelmedlemmets habilitet. Alle panelmedlemmerne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

I UddannelsesGuiden er uddannelsen beskrevet på følgende måde

"På uddannelsen i dansk tegnsprog og tolkning lærer du at kommunikere flydende på dansk tegnsprog og talt dansk. Du lærer også at simultantolke mellem dansk og tegnsprog, lige som du får indsigt i døves, døvblevnes og døvblindes sproglige vilkår i hverdagen og deres kommunikationsbehov.

Uddannelsen varer 3½ år og består af fag inden for følgende hovedområder:

*Sprog, der handler om tegnsprogs kommunikation, tegnsprogsteori og dansk
Tolkning, der handler om tolkning mellem dansk og dansk tegnsprog for hørende, døve, døvblevne og døvblinde
Profession, der handler om kultur, tolkeetik, tolketeori og afspænding*

Du får indsigt i teorier og metoder inden for sprogvidenskab, oversættelsesvidenskab, retorik og etik og lærer at forholde dig til oversættelsesfaglige og etiske problemstillinger i relation til den tolkemæssige praksis."

(www.ug.dk).

Ifølge UddannelsesGuiden udbydes uddannelsen af UCC i Aarhus og København.

Denne beskrivelse er kun gengivet i rapporten til almen introduktion. Teksten indgår ikke i vurderingsgrundlaget.

Grundoplysninger

Udbudssted

Uddannelsen bliver udbudt i København V.

Sprog

Undervisningen foregår på dansk og dansk tegnsprog.

Hovedområde

Uddannelsen hører under det pædagogiske hovedområde.

Uddannelsestal

Uddannelser og udbud	2013	2014	2015
Antal nye studerende optaget på uddannelsen eller udbuddet de seneste tre år	43	43	41
Antal indskrevne studerende de seneste tre år	134	124	107
Antal dimittender de seneste tre år	-	19	15

Note: Der er ikke oplyst antal dimittender for 2013, fordi dimittenderne ikke har gået på professionsbacheloruddannelsen i dansk tegnsprog og tolkning. De første dimittender, som var professionsbachelorere, blev optaget i september 2010 og dimitterede i januar 2014.

Antal undervisere i seneste undervisningsår: 11 (10 fastansatte og 1 ansat som fast timelærer).

Antal årsværk i seneste undervisningsår: 7,5.

Uddannelsens mål for læringsudbytte

Viden

Den uddannede har

- 1) viden om centrale begreber, teorier og metoder inden for fagene sprogvidenskab, oversættelsesvidenskab, retorik, etik og deres anvendelse i tolkemæssig praksis,
- 2) viden om kommunikation på dansk tegnsprog samt dansk tale og skrift og
- 3) viden om døves, døvblevnes og døvblindes vilkår sprogligt og kommunikativt og om sproglige og kommunikative vilkårs betydning for den enkeltes identitet.

Færdigheder

Den uddannede kan

- 1) tolke fra dansk tegnsprog til talt dansk,
- 2) tolke fra talt dansk til dansk tegnsprog og til andre tegnbaserede kommunikationsformer, der benyttes af døve, døvblevne m.fl.,
- 3) skrivetolke fra talt dansk til skrevet dansk,
- 4) ledsage og synsbeskrive for døvblinde,
- 5) dokumentere, analysere og vurdere tolkemæssig praksis med anvendelse af centrale begreber, teorier og metoder fra fagene sprogvidenskab, oversættelsesvidenskab, retorik og etik og
- 6) redegøre for og diskutere oversættelsesfaglige og etiske problemstillinger i relation til tolkemæssig praksis.

Kompetencer

Den uddannede kan

- 1) fagligt og kritisk reflektere over praksis i et teoretisk og professionsetisk perspektiv,
- 2) selvstændigt og i samarbejde med andre udføre tolkeopgaver for døve, døvblevne og døvblinde ud fra en helhedsforståelse af tolkens rolle i tolket kommunikation,
- 3) indgå professionelt i fora med kollegial sparring og supervision og
- 4) identificere professionsrelevante problemstillinger og bidrage til udvikling af professionens praksis gennem konkrete forslag.
(BEK nr. 910 af 3.7.2013).

Uddannelsens struktur

Uddannelsen til professionsbachelor i dansk tegnsprog og tolkning er opdelt i syv semestre svarende til 210 ECTS-point. Uddannelsen faglige elementer består af undervisningsmoduler inden for kerneområderne sprog, tolkning og profession og af praktik og bachelorprojekt.

Nedenfor er angivet uddannelsens struktur, som den er beskrevet i studieordningen.

1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	5.sem	6.sem	7.sem	I alt ECTS
Profession 10 ECTS Modul 1		Profession 10 ECTS Modul 2		Profession 10 ECTS Modul 3			30 ECTS
Praktik 5 ECTS Modul 1				Praktik 10 ECTS Modul 2		Praktik 15 ECTS Modul 3	30 ECTS

	Tolkning 5 ECTS Modul 1	Tolkning 10 ECTS Modul 2	Tolkning 10 ECTS Modul 3	Tolkning 15 ECTS Modul 4	Tolkning 15 ECTS Modul 5		55 ECTS
Sprog 20 ECTS Modul 1	Sprog 25 ECTS Modul 2	Sprog 10 ECTS Modul 3	Sprog 10 ECTS Modul 4	Sprog 10 ECTS Modul 5			75 ECTS
			Valgmodul 5 ECTS			BA-Projekt 15 ECTS	20 ECTS
60 ECTS		60 ECTS		60 ECTS		30 ECTS	210 ECTS

(Studieordning for UCC's uddannelse til professionsbachelor i dansk tegnsprog og tolkning: redegørelse inkl. bilag, s. 111).

Studieaktiviteter

Studieaktiviteten på uddannelsen er fordelt på denne måde ifølge udbuddets redegørelse:

Semester/modul	Undervisning		Vejledning Vejledning pr. studerende (opgjort i lektioner a 45 min.)	Andre uddannelsesaktiviteter	
	Undervisningslektioner med holdstørrelse ≤ 40 (opgjort i lektioner a 45 min.)	Undervisningslektioner med holdstørrelse > 40 (opgjort i lektioner a 45 min.)		1. Praktik/projektorienteret forløb (fx praktikforløb på universiteterne) 2. Bachelorprojekt 3. Kandidatspeciale 4. Obligatorisk udlandsophold	Anden uddannelsesaktivitet, opgjort i ECTS-point
1. semester (30 ECTS-point)	218		4	Praktikmodul 1	
2. semester (30 ECTS-point)	292		13	Praktikmodul 1	
3. semester (30 ECTS-point)	178		6	Praktikmodul 1	
4. semester (30 ECTS-point)	281		16	Praktikmodul 1	5 ECTS samlet for semestrene 1-4
5. semester (30 ECTS-point)	223		6	Praktikmodul 2	
6. semester (30 ECTS-point)	187		9	Praktikmodul 2	10 ECTS samlet for semestrene 5-6
7. semester (30 ECTS-point)	15		5	Praktikmodul 9 BA-projekt	15 ECTS 15 ECTS

(Redegørelse inkl. bilag, s. 105).

Kriterium I: Behov og relevans

Uddannelsen er relevant i forhold til arbejdsmarkedets behov.

Uddybning:

- dimittenderne finder relevant beskæftigelse eller videre uddannelse,
- institutionen indgår i en løbende dialog med aftagere og andre relevante interessenter med henblik på fortsat at sikre uddannelsens relevans på arbejdsmarkedet.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at ledigheden blandt udbuddets dimittender er lav, og at størstedelen af dimittenderne er i relevant beskæftigelse. Panelet vurderer desuden, at udbuddet indgår i en tæt og løbende dialog med en række aftagere og relevante interessenter for at sikre, at uddannelsen modsvarer arbejdsmarkedets behov og følger beskæftigelsessituationen. Panelet vurderer, at udbuddet bruger denne viden til løbende at justere uddannelsens indhold og understøtte, at de studerende opnår relevant beskæftigelse, når de er færdiguddannede.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Finder dimittenderne relevant beskæftigelse eller videre uddannelse?

Akkrediteringspanelets vurdering af dimittendernes ledighedsgrad og relevante beskæftigelse er i dette tilfælde baseret på udbuddets oplysninger om dimittendernes beskæftigelsessituation fra en dimittendundersøgelse gennemført i 2016, da Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelser endnu ikke dækker dimittender, som har gennemført professionsbacheloruddannelsen. Uddannelsen i dansk tegnsprog og tolkning blev en professionsbacheloruddannelse i 2013. I perioden 2011-13 udbød UCC en forsøgsuddannelse til tegnsprogstolk, der minder om den nuværende professionsbacheloruddannelse. Forud for forsøgsuddannelsen fandtes en 3,5-årig mellem-lang videregående uddannelse (kaldet uddannelsen til tegnsprogs- og mund-hånd-system-tolk) (høringssvar og bilag, s. 20).

I 2016 gennemførte udbuddet en dimittendundersøgelse blandt alle udbuddets dimittender fra 2015 og 2016. Svarprocenten i forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen var 59 (19 dimittender) (redegørelse inkl. bilag, s. 11, og supplerende dokumentation, s. 8).

89 % af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen oplyste, at de var i beskæftigelse. De resterende 11 % (svarende til to personer) oplyste, at de ikke var i beskæftigelse. Af de respondenter, der var i beskæftigelse, arbejdede 82 % (14 personer) 26-37 timer om ugen, de resterende arbejdede enten mere end 37 timer om ugen (to personer) eller mindre end 26 timer (en person).

88 % af de dimittender, som deltog i dimittendundersøgelsen og var i beskæftigelse, oplyste, at de arbejder som tolk. De øvrige 12 % udgøres af to personer. Den ene har arbejdet som tolk og arbejder i dag som freelancetolk, samtidig med at vedkommende tager en uddannelse. Den anden oplyste, at vedkommende ikke længere arbejder med tolkning (redegørelse inkl. bilag, s. 11-12). Under besøget forklarede udbuddets ledelse, at det relativt store spænd på 26-37 timers beskæftigelse er et udtryk for, at en stor del af dimittenderne er selvstændige, hvorfor mængden af arbejdsopgaver og dermed arbejdstimer varierer.

Det fremgår i øvrigt af dimittendundersøgelsen fra 2016, at 86 % af de dimittender, som deltog i undersøgelsen, havde fået job, før de afsluttede uddannelsen, og 14 % under en måned efter dimission. Dette blev bekræftet under det fokusgruppeinterview med fire dimittender, som udbuddet gennemførte for at uddybe spørgeskemaundersøgelsen. Af fokusgruppeinterviewet fremgik det, at ingen af deltagerne havde haft problemer med at finde

relevant beskæftigelse. Flere af deltagerne havde fået lovning på ansættelse, inden de var helt færdiguddannede (redegørelse inkl. bilag, s. 11 og supplerende dokumentation, s. 10).

Under besøget fortalte ledelsen, at man løbende monitorerer arbejdsmarkedets behov for dimittender og kompetencer. Udbuddets arbejdsmarked er i løbende og hurtig forandring, fx gennem cochlear implant-operationer og anden teknologisk udvikling. Udbuddets ledelse holder sig derfor løbende orienteret. Bl.a. er udbuddets ledelse i en løbende dialog med Uddannelses- og Forskningsministeriet om studentervolumen på uddannelsen. Ved optaget i 2016 blev optaget på uddannelsen reduceret med 10 % ved optaget i 2016 på grundlag af institutionens egen beslutning. Uddannelsen deltog i august 2016 i en høring iværksat af Danske Døves Landsforbund om den aktuelle og fremtidige situation på tegnsprogstolkeområdet, hvor repræsentanter for interesseorganisationer, tolkeforeninger, ministerier, tolkefirmaer og uddannelsen deltog. Udbuddet har desuden henvendt sig til Uddannelses- og Forskningsministeriet med et ønske om en udredning med hensyn til det fremtidige behov for tegnsprogstolkning og uddannelsens dimensionering. Der er tidligere blevet udarbejdet en udredning, som udbuddet deltog i og har justeret uddannelsen på baggrund af (redegørelse inkl. bilag, s. 12).

Akkrediteringspanelet vurderer, at der ikke er et problem med ledighed blandt udbuddets dimittender, og at dimittenderne hurtigt efter dimission kommer i relevant beskæftigelse. Panelet vurderer, at udbuddet følger udviklingen i arbejdsmarkedets behov for tolke og tolkekompetencer nøje og er parate til at justere antallet af optagne og uddannelsens indhold for at sikre relevans og beskæftigelse. Udbuddets indsats for at følge beskæftigelsessituationen vil blive uddybet nedenfor.

Indgår institutionen i dialog med aftagere og andre relevante interessenter om arbejdsmarkedets behov?

Tolkeuddannelsen indgår i løbende dialog med aftagere og andre relevante interessenter i en række fora, hvoraf centrale eksempler beskrives nedenfor.

Uddannelsesudvalget for uddannelsen dækker både udbuddet i København og udbuddet i Århus. Udvalget består af repræsentanter for aftagervirksomheder, brugerorganisationer og fagpersoner med ekspertise i sprog og tolkning samt repræsentanter for studerende og undervisere ved begge udbudssteder. Medlemmerne i uddannelsesudvalget har viden om uddannelsens praksisfelt, tolkeprofessionen, tolkebehovet i brugergruppen og beskæftigelsesforhold. Uddannelsesudvalget drøfter en række relevante emner, herunder praktik, frafald og uddannelsens prøveformer, som er blevet ændret på grundlag af uddannelsesudvalgets drøftelser. Uddannelsesudvalget drøfter løbende tolkebrugernes kommunikationsformer og tolkebehov i relation til udbuddets tilrettelæggelse og vægtning af faglige elementer inden for kerneområdet tolkning. Tolkebrugernes behov ændrer sig løbende, fx grundet den teknologiske udvikling inden for høreapparater og CI-operationer på døve børn. Uddannelseslederen deltager i uddannelsesudvalgets møder, og udbuddets ledelse inddrager uddannelsesudvalgets drøftelser i arbejdet med udbuddets tilrettelæggelse og relevans (redegørelse inkl. bilag, s. 13).

Udbuddet bruger kontakt til praktiksteder og -vejledere som en kilde til viden om uddannelsens relevans. En gang årligt indkaldes alle praktikvejledere fra praktikstederne til møde. Vejledergruppen repræsenterer hele professionen. På møderne får udbuddet viden om udviklingstendenser på arbejdsmarkedet og professionens aktuelle behov i forhold til de studerendes viden, færdigheder og kompetencer. Det fremgår af referat fra mødet 10. februar 2016, at praktikvejlederne har nævnt en række udviklingstendenser, som udbuddet bør være opmærksomt på, fx et ønske om, at nyuddannede dimittender har mere mod på fjerntolkningsopgaver, tolkninger fra engelsk til dansk tegnsprog og tolkninger, der kræver særlige kommunikative kompetencer og nye brugertyper (enkeltintegrerede, CI-brugere, dobbelt-/halvsprogede brugere). Uddannelseslederen og praktikkoordinatoren drøfter referatet fra de årlige møder med praktikvejledere, og ny viden indgår i ledelsens strategiske overvejelser om udbuddets tilrettelæggelse og indhold (redegørelse inkl. bilag, s. 13 og 879).

Udbuddet har i øvrigt en løbende dialog med bevilligende myndigheder, tolkefaglige organisationer og brugerorganisationer om arbejdsmarkedets behov, bl.a. gennem det faglige netværk Høreforeningen, som formidler viden om hørehæmmede og døvblevnes kommunikationsforhold og tolkebehov, herunder skrive-tolkning, og skrive-tolkeforeningen FaST.

Aftagerpaneler nedsættes ad hoc, afhængigt af hvilket fagligt element eller tema der skal behandles. Udbuddet har to gange udsendt spørgeskemaer til aftagerpaneler om aftagernes kompetencebehov sammenholdt med uddannelsens indhold, aftagernes vurdering af dimittendernes kvalifikationer og evne til at håndtere praksisudfordringer (redegørelse inkl. bilag, s. 424).

Udbuddet undersøger uddannelsens relevans gennem dimittendundersøgelser. Den seneste dimittendundersøgelse fra 2016 viste, at dimittenderne oplevede, at de havde svært ved at honorere krav til skrivetolkning, især pga. manglende hastighed. Dimittenderne vurderede også, at der vil komme en øget efterspørgsel på skrivetolkning. Dimittendundersøgelser drøftes i uddannelsesudvalget, i uddannelsesledelsen og på uddannelsesmøder. Da udbuddet også via aftagerkontakten havde fået viden om efterspørgsel på kompetencer inden for skrivetolkning, indførte udbuddet en introduktion til skrivetolkning og tífingersystemet på uddannelsens første år. Fra optaget i 2016 indførte udbuddet som krav for godkendelse af tolkemodul 1, at de studerende skal kunne tífingersystemet og skrive med et anslag på mindst 250 pr. minut. Prøvekravet på 5. semester blev øget til 350 anslag pr. minut (redegørelse inkl. bilag, s. 14-16).

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddets ledelse har en tæt og løbende dialog med et bredt spektrum af aftagere og andre interessenter, og at udbuddet bruger den indhentede viden til løbende at tilpasse uddannelsen til arbejdsmarkedets behov.

Kriterium II: Videngrundlag

Uddannelsen er baseret på det videngrundlag, som følger af reglerne for uddannelsen.

Uddybning:

- uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø, hvor underviserne samlet set lever op til de krav til kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen,
- uddannelsen er baseret på ny viden og tilrettelægges af undervisere, der deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forsknings- eller udviklingsmiljøer,
- de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet er tilknyttet et relevant fagligt miljø inden for tegnsprog og tolkning, og at udbuddet i tilfredsstillende grad er baseret på ny og relevant viden fra professionen og forsknings- og udviklingsarbejde. De undervisere, som tilrettelægger udbuddet, deltager i og indhenter viden fra relevante forsknings- og udviklingsmiljøer, fx gennem deltagelse i internationale konferencer og netværk. Underviserne videndeler med hinanden og inddrager relevant viden direkte i undervisningen. De studerende har bl.a. kontakt til det relevante videngrundlag gennem undervisningen og deltagelse i faglige arrangementer.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Har udbuddet et videngrundlag af tilstrækkelig kvalitet?

En professionsbacheloruddannelse har et videngrundlag, der er professionsbaseret samt udviklingsbaseret. Erhvervs- og professionsbaseret indebærer, at uddannelsen er baseret på ny viden om centrale tendenser inden for det erhverv eller den profession, som uddannelsen retter sig mod. Udviklingsbaseret indebærer, at uddannelsen er baseret på ny viden fra forsknings- og udviklingsarbejde, som er relevant for det erhverv eller den profession, som uddannelsen retter sig mod. Udviklingsbaseret indebærer desuden, at uddannelsen er baseret på ny viden fra forskningsfelter, der er relevante for de kerneområder, der er konstituerende for uddannelsens formål og erhvervs-sigte (jf. § 3 i BEK nr. 1521 af 16.12.2013).

Udbuddet har beskrevet sammenhængen mellem uddannelsens kerneområder og underviserens videnaktiviteter, og det fremgår, at der er relevante videnkilder inden for de tre kerneområder sprog, tolkning og profession (redegørelse inkl. bilag, s. 100-104). Nedenfor beskrives eksempler på viden om centrale tendenser inden for professionen og viden fra forsknings- og udviklingsarbejde.

Ny viden om centrale tendenser inden for professionen

En del af underviserne på udbuddet arbejder som selvstændige tolke eller som freelancetolke og som konsulenter i tolkevirkomheder, eller de fører tilsyn for Den Nationale Tolkemyndighed og/eller fungerer som supervisorer i forskellige sammenhænge. Udbuddets ledelse allokere underviserressourcer til de eksterne opgaver og godkender underviserens bijob ud fra en vurdering af, om aktiviteterne tilfører udbuddet viden fra praksis. Viden fra underviserens opgaver bearbejdes til cases, særligt i fagene etik og tolketeori, eller som cases til prøven i professionskendskab. Undervisere på udbuddet har et samarbejde med selvstændige skrive-tolke, som er del af gruppen certificerede skrive-tolke, som har en mangeårig praksiserfaring af faglig og teknisk art inden for den særlige disciplin skrive-tolkning, som bidrager til udvikling af dette fagområde på uddannelsen (redegørelse inkl. bilag, s. 14-16 og cv'er).

Flere af udbuddets undervisere har udviklet moduler til og underviser på efter- og videreuddannelses-tilbud til eksaminerende tolke. Det giver underviserne viden om konkrete problemstillinger på beskæftigelsesområdet, som de kan inddrage i undervisningen som cases og til at perspektivere teori (redegørelse inkl. bilag, s. 29). Udbuddet tilføres desuden viden fra praksis gennem de eksterne undervisere, som underviser på udbuddet. Eksterne un-

derisere inddrages i begrænset omfang for at bidrage med specifik viden. Udbuddet sikrer, at eksterne undervisere bliver grundigt introduceret til de læringsmål, som de skal bidrage til, og de deltager ofte i undervisning, hvor der også er faste undervisere til stede (redegørelse inkl. bilag, s. 28).

Ny viden fra forsknings- og udviklingsarbejde

Fagfeltet for tegnsprog og tegnsprogstolkning og forskning og udvikling inden for området er lille i Danmark. Derfor prioriterer udbuddet, at underviserne indhenter faglig udviklings- og forskningsbaseret viden internationalt. De fleste af underviserne har deltaget i nationale og internationale konferencer og seminarer inden for de seneste to år. Udbuddet redegør for, at det ofte prioriteres, at mere end én underviser deltager i en konference eller et seminar for at understøtte en god videndeling. Fx har to undervisere deltaget i European Forum of Sign Language Interpreters (EFSLI's) årlige tolkekonferencer de sidste to gange, og to af udbuddets døde undervisere har deltaget i Deaf Academics and Researchers Conference (redegørelse inkl. bilag, s. 23, og bilag med oversigt).

Erfaringer og viden fra konferencer, workshops og netværksmøder m.m. deles med udbuddets øvrige undervisere på uddannelsesmøder og pædagogiske dage. Desuden inddrages ny viden i undervisningen. Fx har sprogteamet inddraget Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) i beskrivelsen af kompetencemål for tegnsprogsundervisningen efter deltagelse i en konference og workshop om CEFR. De undervisere, som er med i udbuddets såkaldte sprogteam, deltog i en konference og workshop afholdt af CEFR4SL, som er et fagligt netværk med bl.a. Universität Hamburg. Konferencen omhandlede CEFR, og underviserne har efterfølgende indarbejdet systemet i beskrivelsen af kompetencemål for tegnsprogsundervisningen. Desuden blev tolkedisciplinen sight translation implementeret i tolkemodul 5 og i et af valgmodulets kursustilbud (redegørelse inkl. bilag, s. 23).

En underviser er tilknyttet et forskningsprojekt om tegnsprog som forskningsassistent. Projektet er forankret på Københavns Universitet og ledes af en professor i anvendt lingvistik. To af udbuddets undervisere er tilknyttet et forskningsprojekt om opbygning af et korpus over dansk tegnsprog. Formålet med projektet er at udvikle et søgbart korpus over dansk tegnsprog og at anvende denne viden i forbindelse med uddannelsen af tegnsprogs-tolke, i forbindelse med udviklingen af ordbog over dansk tegnsprog og i Dansk Sprognævns tegnsprogråd. Projektet afvikles som en del af *Ordbog over Dansk Tegnsprog*, som er organisatorisk forankret på tolkeuddannelsen og får midler fra UCC's forsknings- og udviklingsprogram (redegørelse inkl. bilag, s. 24 og 26). Under besøget fortalte underviserne, at viden fra begge forskningsprojekter, fx videoklip fra ordbogsprojektet, bliver inddraget i undervisningen.

Flere af udbuddets undervisere er del af et nordisk netværk for tolkeundervisere, hvor bl.a. undervisere fra Aarhus Universitet og Stockholms universitet deltager. Ca. en gang årligt afholder netværket seminarer om tolkning i offentlige sammenhænge. I forbindelse med disse seminarer indsamles oplæg, beskrivelse af udviklingsprojekter og artikler i publikationer, som gøres tilgængelige for deltagere og uddannelsesinstitutioner, der beskæftiger sig med tolkefaglige og relaterede emner (redegørelse inkl. bilag, s. 24).

Under besøget fortalte underviserne, at de deler viden med hinanden på møder i fagteams og med alle undervisere, og at en underviser har fået tildelt ressourcer til at holde øje med, hvad der kommer af ny viden og litteratur på området. Det fremgår desuden af udbuddets kvalitetshåndbog, at der afholdes to pædagogiske dage årligt, hvor viden fra forskellige kilder (fx konferencer og samarbejder med aftagere) og litteraturlister drøftes (redegørelse inkl. bilag, s. 421-422).

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet er baseret på et videngrundlag af tilstrækkelig kvalitet, idet underviserne samlet set tilegner sig viden fra professionen og fra forsknings- og udviklingsarbejde. Der er desuden relevante videnskilder inden for de tre kerneområder sprog, tolkning og profession.

Står relevante undervisere bag udbuddet?

Der er ti fastansatte undervisere på udbuddet. Undervisernes formelle kvalifikationer i form af uddannelsesniveau lever samlet set op til de krav, der er for uddannelsen. Seks undervisere har en kandidat- eller mastergrad, to er i gang med en masteruddannelse, og to har en uddannelse på bachelorniveau. Derudover benyttes timelærere i begrænset omfang til at bidrage med specialiseret viden (redegørelse inkl. bilag, s. 28 og 30).

Udbuddets uddannelsesleder har det øverste ansvar for UCC's udbud af uddannelsen i København og Aarhus. Derudover er der en studiekoordinator, en praktikkoordinator, en international koordinator og en eksamenskoordinator. Tre fagteams, et for hvert af uddannelsens kerneområder, fungerer på tværs af UCC's to udbud af tolkeuddannelsen. Desuden er der i hhv. København og Aarhus en ansvarlig for hvert modul på uddannelsen. Udbuddet i København tilrettelægges af otte modulansvarlige undervisere. Modulernes tilrettelæggelse og indhold kvalificeres gennem et tæt samarbejde i hvert af de tre fagteams. Tilrettelæggelsen af valgmodulet er knyttet til fagteamet for kerneområdet tolkning. Underviserne med ansvar for udbuddets tilrettelæggelse deltager i relevante videnaktiviteter (redegørelse inkl. bilag, s. 32).

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddets undervisere samlet set har de kvalifikationer og kompetencer, som uddannelsen kræver, og at tilrettelæggelsen af udbuddet varetages af undervisere, som har kontakt til relevante videnmiljøer.

Får de studerende kontakt til det faglige miljø og videngrundlaget?

De studerendes kontakt til uddannelsens faglige miljøer finder især sted i undervisningen, hvor undervisere inddrager deres faglige viden fra professionen samt fra relevante udviklings- og forskningsaktiviteter. Desuden inddrages eksterne undervisere som kilder til specialiseret og opdateret faglig viden. Udbuddet redegør for, at underviserens tilstedeværelse på campus uden for undervisningstiden og de fysiske rammer på campus understøtter kontakt og videnuveksling mellem undervisere og studerende. Faglokaler, de studerendes basecamp og underviserens kontorpladser er placeret tæt på hinanden, hvilket giver de studerende mulighed for at være i et miljø, hvor tegnsprog anvendes.

De studerende har mulighed for at deltage i internationale, faglige konferencer og workshops gennem Foreningen af Tegnsprogstolke (FTT) og EFSLI. En stor gruppe studerende deltog i 2016 i seminar dage arrangeret af European Students of Sign Language Interpreting (ESOSLI), en gruppe, som er startet af studerende og støttet af bl.a. EFSLI. ESOSLI giver hvert andet år studerende mulighed for at deltage i bl.a. forelæsninger og oplæg fra forskere og andre med viden om tegnsprogstolkning.

De studerende inviteres med jævne mellemrum til fællesaktiviteter arrangeret af udbuddet eller af en samarbejdspartner. Fx har førsteårsstuderende og undervisere fra tolkeuddannelsen i Bergen været på besøg i april 2016, dels for at deltage i undervisning, dels for at etablere et netværk på tværs af de to uddannelser. Tolkestuderende fra HUMAK University of Applied Sciences i Finland besøgte uddannelsen i 2015 og oprettede i den forbindelse et netværk med udbuddets studerende på andet og tredje år. I forbindelse med oprettelsen af tegnsprogrådet under Dansk Sprognævn blev der afholdt en række dialogmøder om behov og forventninger i et fagligt perspektiv, hvor studerende deltog. Hvis de studerende er medlemmer af tolkeforeningerne FTT og/eller SKOPOS, har de mulighed for at deltage i faglige arrangementer, temadage, kurser mv., hvor bl.a. den nyeste fortrinsvis udenlandske tolkefaglige viden præsenteres. På FTT's generalforsamling har studerende fra tolkeuddannelsen to observationspladser. Som medlem af de interesseorganisationer, der repræsenterer tolkebrugergrupperne, Danske Døves Landsforbund, Danske Døves Ungdomsforbund (DDU), Høreforeningen og Foreningen af danske døvblinde, har de studerende mulighed for at deltage i faglige arrangementer, temadage mv., der giver indblik i kulturelle, sproglige, sociologiske og psykologiske forhold for de brugergrupper, de senere i deres virke som tolke skal varetage opgaver for. Også grupper under Døveforeningen af 1866 i København gennemfører aktiviteter sammen med de studerende, sommetider initieret af underviserne, sommetider initieret af de studerende selv. Udbuddet redegør for, at der er et meget stort fremmøde af studerende til disse aktiviteter (redegørelse inkl. bilag, s. 38-39).

Akkrediteringspanelet vurderer, at de studerende har en god kontakt til udbuddets faglige miljø og videngrundlag.

Kriterium III: Mål for læringsudbytte

Der er sammenhæng mellem uddannelsens indhold og målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsens mål for læringsudbytte lever op til den relevante typebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser,
- der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur, læringsmål og adganggrundlag set i forhold til målene for læringsudbytte.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur, progression, læringsmål og adganggrundlag set i forhold til mål for læringsudbytte.

Akkrediteringspanelet har kun forholdt sig til denne del af kriteriet, da mål for læringsudbytte er fastlagt af Uddannelses- og Forskningsministeriet i uddannelsens bekendtgørelse, og læringsmålene for uddannelsens elementer er fastlagt i den nationale studieordning. Derfor er der ikke behov for at vurdere det enkelte udbuds praksis i forhold til dette punkt.

UCC er eneudbyder af uddannelsen, som udbydes i København og Aarhus og har fælles studieordning. Akkrediteringspanelet har taget udgangspunkt i redegørelsen fra udbuddet i København.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Er uddannelsens samlede mål for læringsudbytte understøttet af udbuddets elementer?

Udbuddet har fremsendt en grundig redegørelse for, hvordan udbuddets elementer understøtter uddannelsens samlede mål for læringsudbytte. Udbuddet har desuden fremsendt en skematisk oversigt over sammenhængen mellem uddannelsens mål for læringsudbytte og uddannelsens elementer, som viser, hvilke elementer der bidrager til at opfylde hvilke mål (redegørelse inkl. bilag, s. 437- 440).

Uddannelsen omfatter tre kerneområder: sprog, tolkning og profession. Kerneområderne indeholder obligatoriske elementer svarende til sammenlagt 160 ECTS-point. Uddannelsen omfatter desuden praktikelementer på sammenlagt 30 ECTS-point, et valgelement på 5 ECTS-point og et bachelorprojekt på 15 ECTS-point. Udbuddet har redegjort for progressionen inden for hvert af de tre kerneområder, og akkrediteringspanelet vurderer, at der er en god progression inden for alle områder. Nedenfor illustreres dette gennem beskrivelser af progressionen i kerneområderne sprog og tolkning.

Kerneområdet sprog

Kerneområdet sprog omfatter to fag, tegnsprog og dansk, og er opdelt i fem moduler på sammenlagt 75 ECTS-point.

I sprogmodul 1 (20 ECTS-point, 1. semester) udvikler de studerende i faget tegnsprog grundlæggende færdigheder i at forstå og udtrykke sig på tegnsprog. Ved afslutningen af modulet kan de bl.a. indgå i en samtale om velkendte emner på tegnsprog med samtalepartnere, der udviser hensyn, fx mht. hastighed og ordforråd. Faget dansk på modul 1 har fokus på mundtlig kommunikation. De studerende får viden om dansk talesprog og mundtlig kommunikation.

I sprogmodul 2 (25 ECTS-point, 2. semester) bliver de studerende i stand til at tale om flere emner på tegnsprog og til at forstå hurtigere tegnsprogkommunikation. I slutningen af modulet kan de med forberedelse bl.a. indgå selvstændigt i en samtale på tegnsprog. Danskfaget er på dette modul orienteret imod tolkefaget i samme seme-

ster. De studerende får erfaring med det talte sprogs udtryksmidler og prøver at bruge talt dansk til at formidle en anden persons kommunikation.

I sprogmodul 3 (10 ECTS-point, 3. semester) bliver de studerende i faget tegnsprog i stand til at forstå en relativt detaljeret sagsfremstilling på tegnsprog og udtrykke sig selvstændigt og relativt detaljeret på tegnsprog. På dette modul udvikler de studerende deres færdigheder i at analysere og vurdere mundtlig kommunikation på dansk som støtte til arbejdet i faget tolkning med at vurdere målsproget i egne og andres tolkninger til dansk. Desuden lærer de om forskelle mellem mundtlig og skriftlig kommunikation på dansk, hvilket understøtter deres arbejde med skrivetolkning.

I sprogmodul 4 (10 ECTS-point, 4. semester) udvikler de studerende i faget tegnsprog gradvis deres færdigheder i at forstå og udtrykke mere kompleks information på tegnsprog, og de kan ved slutningen af modulet forstå og udtrykke sig om forholdsvis komplicerede emner, forudsat at de har haft mulighed for at forberede sig på emnet. De studerende introduceres til teori om forståelse af tekst som en konstruktiv proces og analyserer og vurderer egne tolkninger ud fra denne viden. Mod slutningen af semestret introduceres de studerende til begreber vedrørende dialogisk kommunikation som grundlag for arbejdet med dialogtolkning i faget tolkning umiddelbart efter og i det efterfølgende semester.

I sprogmodul 5 (10 ECTS-point, 5.-6. semester) opnår de studerende i faget tegnsprog mere rutine i brug af tegnsprog og kan ved afslutningen af modulet forstå og udtrykke sig om forholdsvis komplicerede emner, også uden forberedelse. Danskfaget er rettet mod faget tolkning i samme semester (tolkmodul 4), primært dialogtolkning (redegørelse inkl. bilag s. 47-48)

Kerneområdet tolkning

Kerneområdet omfatter faget tolkning og er inddelt i fem moduler på sammenlagt 55 ECTS-point.

I tolkmodul 1 (5 ECTS-point, 2. semester) arbejder de studerende med udvalgte aspekter af det at tolke fra et sprog til et andet. Der arbejdes primært med tolkning mellem dansk og dansk tegnsprog, men sidst i modulet også med skrivetolkning, dvs. tolkning fra talt dansk til skrevet dansk. I begyndelsen af modulet arbejdes med konsekutivtolkning. Simultantolkning introduceres i slutningen af modulet.

I tolkmodul 2 (10 ECTS-point, 3. semester) arbejder de studerende med simultantolkning og med viden om døvblinde og færdigheder relateret til tolkning for døvblinde. Modulet er inddelt i tre områder:

- Tolkning mellem dansk og dansk tegnsprog: Der trænes færdigheder i at forberede en simultantolkning af en monolog og at gennemføre en sådan med hensigtsmæssig brug af oversættelsesstrategier. Der lægges vægt på et sammenhængende og forståeligt målsprog.
- Skrivetolkning: De studerende opøver færdigheder i at skrivetolke monologer. Brugen af tekniske hjælpemidler og særlige skrivetolketeknikker indøves.
- Tolkning for døvblinde: De studerende får viden om og udvikler færdigheder i at ledsage og foretage synsbeskrivelse for døvblinde.

I tolkmodul 3 (10 ECTS-point, 4. semester) arbejdes der med simultantolkning inden for de samme områder som i det forudgående modul, men modul 3 omfatter også tolkning af dialoger:

- Tolkning mellem dansk og dansk tegnsprog: Der trænes færdigheder i simultantolkning af ukendte monologer, som den studerende har forberedt sig til alene med udgangspunkt i et opgivet emne. Mod slutningen af semestret forventes den studerende at kunne tolke forholdsvisfyldigt i forhold til kildesproget. Der arbejdes desuden med simultantolkning til dansk- og tegnbaseret kommunikation, og sidst i semestret introduceres til dialogtolkning med fokus på tolkens rolle i forbindelse med turtagning.
- Skrivetolkning: De studerende træner færdigheder i at skrivetolke dialoger.
- Tolkning for døvblinde: De studerende udbygger deres færdigheder i ledsagelse af og synsbeskrivelse for døvblinde og får viden om døvblindes kommunikationsformer og opnår færdigheder i taktil kommunikation.

I tolkemodul 4 (15 ECTS-point, 5. semester) arbejder de studerende med simultantolkning af monologer og dialoger inden for de samme områder som i de forudgående moduler:

- Tolkning mellem dansk og dansk tegnsprog: Ved tolkning af monologer arbejdes der med at opøve automatisering af eksisterende færdigheder. Ved tolkning af dialoger udvikler de studerende færdigheder i at håndtere de udfordringer, som er specifikke for denne disciplin. Ved både monolog- og dialogtolkning arbejdes der med færdigheder i at tilpasse tolkningen til forskellige brugeres ønsker og behov.
- Skrivetolkning: Der trænes færdigheder i totaltesamarbejde ved skrivetolkning af monologer og dialoger.
- Tolkning for døvblinde: De studerende træner brugen af forskellige beskrivelsesteknikker og tolkning til forskellige kommunikationsformer anvendt af døvblinde.

I tolkemodul 5 (15 ECTS-point, 6. semester) arbejder de studerende med tolkning mellem dansk og dansk tegnsprog og tolkning for døvblinde:

- Tolkning mellem dansk og dansk tegnsprog: De studerende træner brugen af kendte færdigheder og teknikker til håndtering af skiftende udfordringer under realistiske betingelser. Bl.a. arbejdes der med tolkning af mundtlige oplæg og spontane dialoger, og der lægges vægt på færdigheder i hurtigt at identificere en udfordring og tage en fagligt funderet beslutning. Et nyt fokus i modulet er fjerntolkning og de dertil knyttede udfordringer.
- Tolkning for døvblinde: De studerende udvikler færdigheder i at varetage den del af tolkens rolle, som er specifik for tolkning for døvblinde. Desuden arbejder de studerende med spejltolkning.

Progressionen i løbet af uddannelsen kommer også til udtryk i tilrettelæggelsen af prøver og eksaminer. Efter 2. semester afholdes en prøve i kommunikation på dansk tegnsprog, og efter 5. semester en prøve i professionskundskab. Afsluttende prøver i forskellige tolkediscipliner afholdes efter hhv. 5. semester (skrivetolkning) og 6. semester (dialogtolkning, tolkning fra tegnsprog til dansk og tolkning fra dansk til tegnsprog eller andre tegnbase-rede kommunikationsformer). Efter 2., 4. og 6. semester afholdes desuden skriftlige prøver, hvor de studerende demonstrerer færdigheder i at bruge deres viden om sprog, tolkning og/eller professionen til analyse og refleksion. På 7. semester bedømmes den afsluttende praktik, og prøven i bachelorprojektet afholdes. Alle prøver er individuelle med undtagelse af prøven i professionskundskab, der kan gennemføres som gruppeprøve med højst to deltagere, og prøven i bachelorprojektet, der gennemføres som gruppeprøve, hvis projektet er et gruppeprojekt (redegørelse inkl. bilag, s. 46-47).

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsens læringsmål og udbuddets elementer understøtter uddannelsens samlede mål for læringsudbytte. Panelet vurderer, at uddannelsen er fagligt gennemtænkt og velstruktureret, og at der er en passende faglig progression i uddannelsen. Udbuddets struktur understøtter, at de studerende kan nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte inden for den normerede studietid. Panelet bemærker, at strukturen er afgørende for, at de studerende kan nå at tilegne sig den nødvendige viden og de nødvendige færdigheder og kompetencer.

Bygger udbuddet videre på adgangsgrundlaget?

Den ene halvdel af de studerende optages studerende gennem kvote 1 og den anden halvdel gennem kvote 2. Nedenstående eksaminer giver adgang til at søge via kvote 1:

- Studentereksamen (STX)
- Højere forberedelseseksamen (HF)
- Højere handelseksamen (HHX)
- Højere teknisk eksamen (HTX)
- Særligt HF-forløb for fremmedsprogede (GIF)
- Gymnasial eksamen fra Duborg-Skolen i Flensborg
- Gymnasial erhvervsuddannelse (EUX).

For at søge optagelse via kvote 2 skal ansøgeren have:

- En af ovenstående eksaminer med en eksamenskvote, der måske er for lav til optagelse via kvote 1
- IB-Diploma (International Baccalaureate) eller en udenlandsk adgangsgivende eksamen samt sprogkundskaber dokumenteret ved én af disse prøver:
 - Studieprøven (modul 6 i Danskuddannelse 3). Den skal være bestået med mindst 7 i hvert af de fire delelementer
 - Danskprøve 2 bestået i 2001 eller før
 - HF-enkeltfag: dansk som andetsprog på A-niveau
 - HF-enkeltfag: dansk på A-niveau (for færøske studerende dog færøsk på A-niveau) eller danskundskaber på tilsvarende niveau, dokumenteret fx via en individuel kompetencevurdering i dansk på A-niveau på et VUC-center.

For nordiske statsborgere med en nordisk adgangsgivende eksamen er der dog ikke krav om dokumentation for danskundskaber, men ansøgeren skal have bestået sit modersmål som fag på højeste niveau i forbindelse med den gymnasiale eksamen.

Ansøgere uden en gymnasial eksamen med erfaringer og kompetencer, der kan sidestilles med adgangskravene, kan også få adgang via kvote 2. Disse ansøgere skal skrive en motiveret ansøgning, og eventuel optagelse finder sted på grundlag af en individuel kompetencevurdering.

Udbuddet redegør for, at det ikke er en forventning, at de studerende på forhånd har faglig viden om dansk tegnsprog, professionen og dens brugere eller praktiske erfaringer med tegnsprog. Det er dog en forventning til studerende uanset deres adgangsgivende uddannelse, at de har forudsætninger for at tilegne sig denne viden og disse erfaringer, samt at de er gode til at kommunikere på dansk talesprog på hverdagsniveau. De første par måneder på uddannelsen arbejder de studerende primært med at lære at kommunikere på tegnsprog. Derefter tilegner de sig viden om professionen og dens brugere (redegørelse inkl. bilag, s. 55).

Studerende på 1. semester har – ligesom studerende på senere semestre – adgang til individuel faglig vejledning i tegnsprog. Den studerende bestemmer selv, hvad vejledningen skal fokusere på. Fx kan den studerende via vejledningen få hjælp til at prioritere og planlægge aktiviteter i faget tegnsprog uden for undervisningen (redegørelse inkl. bilag, s. 55).

Udbuddet redegør for, at de studerende kan have forskellige kompetencer med hensyn til at skrive skriftlige opgaver, når de starter på uddannelsen. Udbuddet tilbyder derfor undervisning i faglig skrivning i forbindelse med den første obligatoriske skriftlige opgave på 1. semester. På 1. semester skal de studerende i øvrigt opbygge grundlæggende viden om faglige begreber og terminologi i en række fag. For at understøtte dette inddrages næsten udelukkende faglitteratur på dansk eller et andet skandinavisk sprog (redegørelse inkl. bilag, s. 56).

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet bygger videre på de studerendes adganggrundlag.

Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse

Tilrettelæggelsen og den praktiske gennemførelse af uddannelsen understøtter opnåelsen af målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsen er tilrettelagt, så den studerende kan opnå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for uddannelsens normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang i ECTS-point,
- undervisningen på uddannelsen er pædagogisk kvalificeret,
- uddannelsen er tilrettelagt, så det er muligt at gennemføre én eller flere dele af uddannelsen eller udbuddet i udlandet inden for uddannelsens normerede studietid,
- dele af uddannelsen, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, indgår som integrerede dele af uddannelsen, således at de studerendes læring på institutionen og på dele, der gennemføres uden for institutionen, supplerer hinanden.

Vurdering

Kriteriet er delvist tilfredsstillende opfyldt.

Udbuddet har i en årrække haft et meget stort frafald og en stor andel af studerende, som ikke gennemfører uddannelsen på normeret tid. Set i lyset af det meget høje frafald og det at problemerne har været gældende over en årrække, vurderer panelet, at udbuddets indsatser ikke er fuldt ud tilstrækkelige til at imødegå det meget høje frafald og at udbuddet bør styrke sine indsatser rettet mod frafald og forlænget studietid yderligere. Bl.a. kan panelet endnu ikke vurdere hvordan de ændrede optagelsesprocedurer og planlagt ændrede optagelseskrav vil fungere i praksis.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddets indsatser, som retter sig imod at optage studerende, som har forhåndskendskab til uddannelsen og professionen, er meget interessante, fx redigering af den skriftlige information om uddannelsen og især udbuddets forsøg med optagelsessamtaler og test i skrivetolkning for kvote 2-ansøgere. Udbuddet gennemførte for første gang optagelsessamtaler for kvote 2-ansøgere i foråret 2017. Udbuddet har i sit høringssvar oplyst, at institutionen vil ansøge om at gøre optagelsessamtaler obligatoriske for kvote 2-ansøgere at ændre adgangskrav for studerende, der optages via kvote 1. Da udbuddet på nuværende tidspunkt ikke er længere i processen med at ændre adgangskravene, er det endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan dette tiltag fungerer i praksis. Institutionen har i øvrigt ved optaget i 2016 frivilligt optaget 10 % færre studerende på uddannelsen for at forebygge frafald.

Akkrediteringspanelet finder, at udbuddet har foretaget analyser af årsager til især frafald og igangsat en række relevante indsatser for at mindske problemerne. Udbuddet redegør for, at de primære årsager til frafald er personlige problemer, manglende kendskab til uddannelsen og professionen og høje faglige krav til bl.a. selvstudium. Panelet konstaterer, at udbuddets indsatser er målrettede årsager til frafald og forlænget gennemførelsestid, som bl.a. er identificeret i undersøgelser gennemført i 2013 og 2015 og at udbuddet har iværksat relevante indsatser, nogle af dem i 2013. I lyset af problemernes omfang og det forhold, at de gør sig gældende over en årrække, vurderer panelet dog, at der er behov for, at udbuddet i endnu højere grad følger op på de igangsatte indsatser samlet set og vurderer om de er tilstrækkeligt rettede mod de aktuelle årsager til frafald og forlænget studietid samt om indsatserne fungerer som forventet eller bør justeres eller suppleres med yderligere tiltag.

Uddannelseslederen og uddannelseskoordinatoren har løbende adgang til nøgletal for frafald i UCC's datahus. Nøgletallene drøftes på månedlige uddannelsesmøder og på månedlige møder mellem uddannelseslederen og uddannelseschefen. Udbuddet får desuden to gange årligt tal om frafald og gennemførelse fra UCC's datahus, som uddannelseslederen og studievejlederen skal følge op på. Udbuddet udarbejder desuden hvert andet år et kvalitetsnotat og en handleplan, der bl.a. omfatter frafald og gennemførelse. Det efterfølgende år udarbejdes et såkaldt lille kvalitetsnotat, hvori der indgår en kortfattet status på frafald og gennemførelse.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet er tilrettelagt, så den studerende kan nå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for den normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang på 210 ECTS-point. Panelet bemærker, at de studerende har en høj studieintensitet, og at udbuddet har indsatser for at støtte de studerende i at nå uddannelsens læringsmål inden for den normerede studietid.

Undervisningen på udbuddet er pædagogisk kvalificeret. Akkrediteringspanelet vurderer desuden, at praktikforløb indgår som en integreret del af uddannelsen, og at der i løbet af uddannelsen er en god kobling mellem teori og praksis.

Akkrediteringspanelet vurderer, at det er muligt for de studerende at tage på praktikophold af en-to ugers varighed, fx på Færøerne og i Norge, hvor de studerende kan observere andre tolke, og i Spanien på ophold, hvor der er mulighed for at bruge dansk tegnsprog.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Er udbuddet hensigtsmæssigt tilrettelagt som fuldtidsstudium?

På 1. semester har de studerende 218 undervisningslektioner a 45 minutter og 4 vejledningslektioner a 45 minutter. På 2. semester er der 292 undervisningslektioner og 13 vejledningslektioner. På 3. semester er der 178 undervisningslektioner og 6 vejledningslektioner, og på 4. semester er der 281 undervisningslektioner og 16 vejledningslektioner. Samlet set er der på 1.-4. semester praktikforløb med et omfang på 5 ECTS-point. På 5. semester er der hhv. 223 undervisningslektioner og 6 vejledningslektioner, og på 6. semester er der 187 undervisningslektioner og 9 vejledningslektioner. Samlet er der praktik med et omfang af 10 ECTS-point på 5. og 6. semester. På 7. semester er der 15 undervisningslektioner og et praktikmodul og et bachelorprojekt på hver 15 ECTS-point.

Udbuddet har arbejdet med at implementere studieaktivitetsmodellen for at synliggøre undervisnings- og arbejdsformer for de studerende og især hjælpe dem med at udnytte selvstudietiden bedst muligt. Der er studieaktivitetsmodeller for alle udbuddets moduler, som de studerende har adgang til, og som præsenteres af underviserne, når modulerne indledes. Det fremgår af udbuddets kvalitetsnotat fra 2014, at der på baggrund af tilbagemeldinger fra studerende og drøftelser blandt underviserne og ledelsen blev igangsat indsatser rettet mod de studendes arbejde i selvstudietiden, fx skriftlige beskrivelser af aktiviteter (redegørelse inkl. bilag, s. 682-683 og 685).

De udvalgte moduler

Udbuddet har redegjort for indhold og undervisnings- og arbejdsformer på tre centrale moduler, som er udvalgt af akkrediteringspanelet og AI.

Sprog modul 2

Modul 2 inden for kerneområdet sprog rummer to fag: tegnsprog og dansk. I faget tegnsprog indgår holdundervisning med en række kommunikative aktiviteter, teoretiske oplæg og analyseøvelser. Dertil kommer selvstændig forberedelse til undervisning (fx aflæsning af tegnsprogsfortællinger på video, forberedelse af fremlæggelser på tegnsprog, analysearbejde og litteraturlæsning). Faget dansk består fortrinsvis af litteraturlæsning og deltagelse i holdundervisning med praktiske øvelser (redegørelse inkl. bilag, s. 64). Akkrediteringspanelet vurderer, at undervisnings- og arbejdsformerne og modulets faglige indhold understøtter de studendes realisering af læringsmålene.

Profession modul 2

Studie- og arbejdsformer: I undervisningen veksles der mellem faglige oplæg fra underviser, dialog mellem underviser og hold, gruppearbejde med efterfølgende fremlæggelser, fremlæggelser af hjemmeopgaver og diskussionsoplæg fra underviser eller studerende med påfølgende diskussion. En relativt stor del af studietiden forventes brugt til aktiviteter, der er direkte knyttet til undervisningen (fx litteraturlæsning, opgaveløsning og forberedelse af oplæg til undervisningen). I faget kultur forventes de studerende dog også selvstændigt at udbygge og ajourføre deres viden om danske døves kultur (fx ved at deltage i offentlige begivenheder arrangeret af døves organisationer og følge med i nyheder og debat i tegnsprogede eller dansksprogede medier rettet mod døve) (redegørelse inkl. bilag, s. 65). Akkrediteringspanelet vurderer, at modulets faglige indhold og de valgte undervisnings- og arbejdsformer understøtter, at de studerende når de læringsmål, der knytter sig til modulet.

Tolkning modul 4

Tre studie- og arbejdsformer er centrale på dette modul: forberedelse af tolkninger, gennemførelse af tolkninger og analyse af tolkninger (optaget på video) med et bestemt tolkefagligt fokus fulgt op af diskussion eller refleksion. Dette foregår både i og uden for undervisningen. I starten af modulet forbereder de studerende typisk en tolkning uden for undervisningen, hvorimod gennemførelse og analyse af tolkningen foregår i undervisningen med mulighed for vejledning og kommentarer fra underviseren. Der afsluttes med fremlæggelser i plenum. Efterhånden som de studerende bliver fortrolige med de forskellige trin i en tolkning, begynder de at gennemføre dem uden for undervisningen i form af selvstændigt arbejde med opgaver formuleret af underviseren (redegørelse inkl. bilag, s. 66). Akkrediteringspanelet vurderer, at de valgte undervisningsformer og det faglige indhold i tilfredsstillende grad understøtter, at de studerende når læringsmålene. Panelet har dog i forbindelse med gennemgangen af litteraturlisterne for modul 4 i tolkning bemærket, at ny litteratur indgår i begrænset omfang. Panelet vurderer, som beskrevet under kriterium II, at underviserne generelt set holder sig ajour med ny viden, og at udbuddet har procedurer for at holde øje med ny relevant litteratur, og undrer sig over, at ny litteratur kun i begrænset omfang indgår på dette modul.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er tale om et fuldtidsstudium, og at udbuddet gør brug af studieaktivitetsmodellen for at hjælpe de studerende med at organisere deres studietid. Panelet vurderer, at undervisnings- og arbejdsformerne og undervisningens faglige indhold understøtter, at de studerende kan nå uddannelsens mål for læringsudbytte.

Hvilke strategier og tiltag er iværksat for at afhjælpe eventuelle problemer med gennemførelsestid og frafald?

Frafald og gennemførelse for studerende på professionsbacheloruddannelsen i dansk tegnsprog og tolkning på UCC i København

Optagelsesår	2010		2011		2012		2013		2014	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Optagne	44	100 %	47	100 %	43	100 %	43	100 %	43	100 %
Frafaldne inden for normeret tid	28	64 %	27	57 %	25	58 %	28	65 %		
- Heraf frafaldne inden for 1. studieår	10	23 %	9	19 %	9	21 %	11	26 %	24	56 %
Gennemført på normeret tid	12	27 %	12	26 %	9	21 %	11	26 %		
Fortsat indskrevet efter normeret tid	4	9 %	8	17 %	9	21 %	4	9 %		

Tallene viser antallet/andelen af studerende på en optagelsesårgang, der efter uddannelsens normerede tid er hhv. faldet fra, heraf frafaldne inden for uddannelsens første studieår, færdige med uddannelsen eller stadig under uddannelse. Summen af frafaldne, gennemførte og fortsat indskrevne er 100 %.(supplerende dokumentation, s. 82).

Frafaldet på uddannelsen har været meget højt i en årrække både i løbet af første studieår og i løbet af hele uddannelsen. For studerende, der blev optaget i 2010, var frafaldet i løbet af hele uddannelsen 66 %, for optaget i 2011 57 %, for optaget i 2012 58 % og for optaget i 2013 65 %. Når det gælder frafald blandt studerende inden

for det første studieår, var det blandt studerende optaget i 2010 på 23 % og blandt studerende optaget i 2014 på 56 %. For optagsårene derimellem har tallet varieret mellem 19 % og 26 %.

Udbuddet har indsendt de seneste tal for frafald. Det totale antal optagne var 41 både i 2015 og 2016. Heraf er 13 af de optagne i 2015 faldet fra inden for det første studieår hvilket svarer til et frafald på 32 %.

For de 41 optagne studerende i 2016 har frafaldet inden for det første studieår været 19 studerende svarende til 46 %. Perioden for første års frafald for optaget 2016 er endnu ikke fuldt afsluttet, men tallene er nævnt for at vise udviklingen i tallene. Ligeledes viser de indsendte foreløbige opgørelser af samlet antal frafaldne inden for normeret tid er 74 % for optaget i 2014, 56 % for optaget i 2015 og 46 % for optaget i 2016 (supplerende dokumentation, s. 82).

Gennemsnitlig overskridelse af normeret studietid, opgjort i måneder

Dimissionsår	2014		2015	
	Overskridelse, mdr.	Antal	Overskridelse, mdr.	Antal
Professionsbacheloruddannelsen i dansk tegnsprog og tolkning på UCC i København	8,4	19	1,2	15
Lands gennemsnit for det pædagogiske hovedområde	2,8	6.261	2,9	6.643

Tallene er indhentet fra UCC's studieadministrative system SIS, da de tilgængelige tal på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside om nøgletal i det indikatorbaserede tilsyn ikke er opdelt på UCC's udbud af uddannelsen i hhv. København og Aarhus (supplerende dokumentation, s. 79). Overskridelsen af normeret studietid udregnes for hver dimittend ved at trække den normerede studietid fra studietiden. Merit indgår ikke i studietiden og kan derved bidrage til en kortere studietid for de studerende, der har fået dele af uddannelsesforløbet meriteret. Tal for 2013 indgår ikke, da AI har bedt udbuddet om kun at indsende tal for de dimittender, som har gået på uddannelsen, mens den har været en professionsbacheloruddannelse.

Som det fremgår, har en stor del af de studerende på udbuddet i en årrække ikke gennemført uddannelsen på normeret tid. Tallene viser, at der har været et stort fald i de studerendes overskridelse af den normerede studietid fra 2014 til 2015. Udbuddet har oplyst i høringen, at den positive udvikling er fastholdt i dimissionsåret 2016 (høringssvar inkl. bilag, s. 4-5).

Monitorering og analyser af årsager til frafald og lang gennemførelsestid

Årsager til frafald registreres i det studieadministrative system SIS. Uddannelseslederen og uddannelseskoordinatoren har løbende adgang til nøgletal for frafald i UCC's datahus. Nøgletallene drøftes på månedlige uddannelsesmøder og på månedlige møder mellem uddannelseslederen og uddannelseschefen (høringssvar inkl. bilag, s. 4). To gange årligt leverer UCC's fælles studieadministration nøgletal om bl.a. frafald og gennemførelse i et notat, hvor særlige opmærksomhedspunkter er fremhævet, og notatet drøftes af uddannelseslederen og studievejlederen. Nøgletal og SIS-registreringer drøftes i øvrigt af uddannelseslederen og studievejlederen og danner grundlag for udbuddets kvalitetsnotat og handleplan, som udarbejdes hvert andet år. Udbuddet redegør desuden for, at oplysninger om gennemførelse og frafald bliver fremlagt og diskuteret på fagteam møder og på månedlige uddannelsesmøder med deltagelse af uddannelsesleder og undervisere. Den fremsendte dokumentation viser, at frafaldsundersøgelsen, der blev gennemført i 2015, blev drøftet på et uddannelsesmøde i november 2015. Akkrediteringspanelet konstaterer, at frafald og gennemførelse drøftes løbende (selvevaluering inkl. bilag, s. 62-63, 81, 520-512 og 740 samt høringssvar inkl. bilag, s. 3-4).

Udbuddet redegør for, at indsatserne for at modvirke frafald er valgt ud fra en række årsager til frafald, som udbuddet har identificeret gennem bl.a. en frafaldsundersøgelse i 2015 og en auditering i 2013. I efteråret 2015 gennemførte udbuddet i samarbejde med UCC's kvalitetsenhed en frafaldsundersøgelse, som undersøgte årsager til frafald på udbuddet og på UCC's udbud af uddannelsen i Aarhus. Undersøgelsen bestod af interview med 17 studerende, der havde afbrudt uddannelsen. Personlige problemer og manglende tid/manglende selvdisciplin i forhold til høje faglige krav om selvstudieaktivitet blev identificeret som hovedårsager til frafald. Desuden fremgik forkert uddannelsesvalg og manglende viden om tolkning som profession som en årsag til frafald (redegørelse inkl. bilag, s. 61 og 501-506). Udbuddet gennemførte desuden en afdækning af frafaldsårsager i 2013 (auditering).

Auditeringen viste, at de to primære kategorier af frafaldsårsager var forkert uddannelses-/professionsvalg og psykiske eller personlige problemer. Forkert uddannelses- eller professionsvalg kan bl.a. handle om, at den studerende ikke har mod på at skulle arbejde alene eller påtage sig selvstændigt ansvar for tolkningen. Det kan også handle om vanskeligheder med hensyn til selve tegnsproget eller tolkningen (redegørelse inkl. bilag, s. 491-496 og 749). Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddets indsatser er koblet til identificerede årsager, men finder i lyset af problemets omfang, at der er behov for en mere samlet analyse af og stillingtagen til, hvilke årsager og indsatser der er hhv. aktuelle og mest relevante.

Herunder beskrives de identificerede årsager til frafald og lang gennemførelsestid og de relaterede tiltag for at mindske frafaldet og øge gennemførelsen.

Manglende viden om uddannelsen og professionen

Der er ifølge udbuddet en del studerende, der falder fra uddannelsen, fordi en tolks konkrete arbejdsopgaver ikke stemmer overens med de studerendes forventninger. Det kan fx handle om, at tolke skal kunne trives med at stå foran større forsamlinger, eller at de studerende har tænkt, at de kun skulle lære tegnsprog og ikke også skrive-tolkning. Uddannelsen er tidligere blevet karakteriseret som en uddannelse for dem, der gerne vil arbejde med mennesker. Dette afspejler ikke de faglige og boglige krav, som uddannelsen stiller til de studerende. Udbuddet har derfor præciseret information om uddannelsens og professionens faglighed på fx institutionens hjemmeside og informationsmøder for at understøtte, at de, der søger ind på uddannelsen, har en retvisende viden om uddannelsen og den profession, som uddannelsen retter sig mod (redegørelse inkl. bilag, s. 61-63). Ledelsen fortalte under besøget, at uddannelsen er blevet og i en vis grad stadig bliver søgt af studerende, som tror, at uddannelsen ikke var en sproglig og boglig uddannelse. For den gruppe af studerende har uddannelsens teoriindhold været en udfordring. Udbuddets ledelse ser dog en ændring i studentpopulationen, og udbuddet har iværksat indsatser for at informere studerende om uddannelsen, inden de søger ind.

Udbuddet har desuden iværksat et øget fokus på optag og forventningsafstemning med kommende studerende for at imødegå problemerne med frafald. Fra optaget i 2017 gennemfører udbuddet optagelsessamtaler og en test i skrivetolkning for kvote 2-ansøgere for at forhindre frafald, som skyldes forkert uddannelses- og/eller professionsvalg (redegørelse inkl. bilag, s. 63 og 515 samt høringssvar). Udbuddet har i sit høringssvar redegjort for, at der fortsat vil blive afholdt optagelsessamtaler for kvote 2-ansøgere og at udbuddet vil ansøge om at optagelsessamtalerne gøres obligatoriske og at der for kvote 1-ansøgere indføres krav om eksamenskvote på minimum 4 suppleret med krav om karakteren 7 eller derover i skriftlig og mundtlig dansk. Udbuddet har desuden et ønske om dimensionering af optaget af studerende for at kunne optage de bedst kvalificerede ansøgere og dermed imødegå det høje frafald, men tidligere forslag om dette til ministeriet er ikke blevet imødekommet. I 2016 reducerede udbuddet på eget initiativ det samlede optag på uddannelsens to udbud med 10 % (høringssvar inkl. bilag s. 2-3, 10-12).

Udbuddet redegør for, at omlægningen til en professionsbacheloruddannelse og dermed ændrede faglige krav til de studerende har betydning for frafaldet og gennemførelsestiden. Uddannelsen blev i 2013 akkrediteret som en ny professionsbacheloruddannelse. Uddannelsens teoretiske del blev øget bl.a. gennem et bachelorprojekt. Derudover blev skrivetolkning indført som en ny disciplin på uddannelsen, og der blev indlagt en eksamenspraktik på 15 ECTS-point. Dette betød øgede krav til de studerendes skriftlighed og et væsentligt større teoripensum end på den tidligere uddannelse. Indføring af skrivetolkning som disciplin betød øgede krav til dansk kundskaber og retstavningskompetencer i sammenhæng med tidspres, hukommelse og tolkefærdigheder. Udbuddet redegør for, at for flere af de studerende, der tidligere søgte og i et vist omfang stadig søger ind på uddannelsen, er netop den type faglighed og sproglige krav vanskelige at honorere. Bl.a. viste eksamensresultaterne ved den nyindførte prøve i skrivetolkning, at både dansksproglige kompetencer og færdigheder i retstavning for en meget stor gruppe studerende var så utilstrækkelige, at de havde svært ved at bestå prøven (redegørelse inkl. bilag, s. 60).

Akkrediteringspanelet vurderer, at de ændrede optagelsesprocedurer er et interessant tiltag i forbindelse med udbuddets problemer med frafald og gennemførelse, men at det endnu er for tidligt at vurdere, hvordan det vil fungere i praksis. Panelet finder det i øvrigt positivt, at udbuddet har arbejdet med at præcisere den tilgængelige information om uddannelsen, da viden om og det at arbejde med døve ikke er så udbredt i samfundet generelt.

Høje faglige krav

Bl.a. frafaldsundersøgelsen 2013 viste, at nogle studerende er faldet fra studiet pga. vanskeligheder med at følge med fagligt og opfylde kravene til selvstudium. Udbuddet har på den baggrund iværksat studieunderstøttende tiltag, fx skemalagte mellemtimer, hvor de studerende bliver i faglokalerne og har tid til at fordybe sig i færdighedstræning, inden de har undervisning igen, tegnsprogshjørnet, som er en skemalagt ugentlig aktivitet, hvor unge døve kommer ind på uddannelsen, så de studerende kan træne tegnsprog med dem, samt ca. en halv times individuel konsulenttid, hvor de studerende kan drøfte en faglig problemstilling med eller få feedback på en opgave af en faglærer (redegørelse inkl. bilag, s. 63).

Det er nødvendigt, for at de studerende kan nå læringsmålene, at en stor del af færdighedstræningen foregår i selvstudietiden som supplement til de underviserstyrede aktiviteter. Nogle studerende har fundet det svært at udnytte selvstudietiden og har haft et ønske om mere struktur. Udbuddets ledelse har derfor besluttet at skemalægge selvstudieaktiviteter og udarbejde skriftlige vejledninger for aktiviteterne. De studerende opfordres desuden til at opholde sig på campus, hvor undervisere også er tildelt timer til at være konsulenter for de studerende i en del af selvstudietiden. Desuden er der indført såkaldte værkstedsdage, som er skemalagte og har en underviser tilknyttet som konsulent. Her arbejder studerende med opgaver og problemstillinger, de selv har defineret læringsbehov og træningsmateriale for (redegørelse inkl. bilag, s. 61-62).

Udbuddet har også en indsats, som understøtter, at de studerende kan trække på hinandens erfaringer med hensyn til organisering af studierne og tidsprioritering. Nogle studerende efterspurgte dette, fx en mentorordning, under besøget. For nye studerende tilrettelægger udbuddet skemalagt kollektiv studievejledning, hvor de studerende dels informeres om forskellige vejledningstilbud, dels får mulighed for at udveksle viden og erfaringer med hinanden i et forum, hvor alle kan deltage uanset forudsætninger. Hensigten er at bevidstgøre om emner som studieaktivitet, studieteknik, gruppearbejde og særlige studieprocessuelle udfordringer og at tydeliggøre, at der internt blandt de studerende er en stor viden at trække på (redegørelse inkl. bilag, s. 56).

Studerende, som har haft syge- eller barselsorlov, kan have svært ved at indhente det faglige niveau, særligt inden for tegnsprog, når de vender tilbage til uddannelsen, og det har været en årsag til frafald. Udbuddet har derfor fra studiestart i 2016 haft en såkaldt tilbage til studiet-pakke for at modvirke frafald efter studerendes syge- eller barselsorlov. Pakken består af en samtale med udbuddets studievejleder, når den studerende vender tilbage fra orlov, og et mentorforløb, hvor ældre studerende ansættes til at give den studerende, som vender tilbage fra orlov, 10-20 timers færdighedstræning i tegnsprog og kommunikation. De studerende, som skal være mentorer, introduceres til opgaven af en faglærer fra kerneområdet sprog. En faglærer fra faget tegnsprog har på forhånd udarbejdet en plan med forslag til emner og materialer målrettet tilbagevenden på forskellige semestre (redegørelse inkl. bilag, s. 62).

Under besøget fortalte de studerende, at en primær årsag til frafald set i deres perspektiv er, at de studerende oplever et stort arbejdspress på uddannelsen. De studerende nævnte, at det kan være en udfordring at nå at forberede sig til undervisningen. De studerende nævnte bl.a., at det kan være udfordrende, at der er tale om opsamlende eksaminer efter flere semestre. Særligt eksamen i skrivetolkning blev nævnt, da det kan være svært for de studerende at opfylde kravene til skrivehastighed. De studerende efterspurgte ældre studerendes råd til prioritering af tid og opgaver og fx en mentorordning. Det fremgik ikke under besøget, om de studerende havde gjort udbuddets ledelse opmærksom på disse ønsker og forslag.

En stor del af frafaldet på udbuddet sker på inden for uddannelsens første år. Udbuddet har siden 2014 iværksat studieunderstøttende aktiviteter og løbende vejledning på uddannelsens første år. Udbuddet har derudover et studieforberevende forløb og en generel introuge ved studiestart. Fastholdelsesaktiviteter for førsteårsstuderende omfatter desuden bl.a. fællesvejledning om stresshåndtering og udviklingssamtaler (redegørelse inkl. bilag, s. 61 og 500).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at udbuddet har iværksat flere studieunderstøttende tiltag for at støtte de studerende i at nå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for den normerede studietid.

Personlige og psykiske udfordringer

Ifølge udbuddet er personlige og psykiske udfordringer en væsentlig årsag til frafald. Udbuddet har tiltag, som er rettet mod at imødegå personlige forhold som en årsag til frafald. Udbuddet redegør for, at udbuddets undervisere er opmærksomme på frafaldstruede studerende. Når en underviser bliver opmærksom på, at en studerende har meget fravær, svært ved at gennemføre uddannelsen, manglende studieaktivitet, mistrivsel, ikke-beståede prøver etc., skal underviseren tale med andre undervisere om den studerendes studieaktivitet i andre fag. Derefter kan underviserne underrette studievejlederen og evt. en faglærer, som skal invitere den studerende til en samtale. Udbuddet har desuden indført fraværsregistrering og fastholdelses- og fagsamtaler med det formål at styrke relationen mellem undervisere og studerende. De studerende på udbuddet har desuden mulighed for at benytte studiecentret på Campus Carlsberg, hvis de oplever studierelaterede, personlige og/eller sociale problemer. Studiecentret tilbyder bl.a. skrivekurser og kurser til forebyggelse af eksamensangst. Udbuddet har desuden vejledning i tilknytning til de obligatoriske modulopgaver og bachelorprojektet. Der tilbydes desuden fagfaglig vejledning til tegnsprog og tolkning (redegørelse inkl. bilag, s. 61-63 og høringsvar inkl. bilag, s. 21).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at udbuddet har en række indsatser, der skal hjælpe studerende med personlige og psykiske udfordringer.

Indsats specifikt rettet mod forlænget studietid

Udbuddet har iværksat indsatser for at imødegå forlænget studietid, fx studieaktivitetsmodellen og tilbud om vejledning. Udbuddets handleplan for perioden 2015-17 indeholder et mål om at reducere antallet af studerende med et forlænget uddannelsesforløb og forebygge, at flere studerende forlænger deres studietid. Udbuddet gennemførte i efteråret 2015 en indsats, hvor studerende med forlænget studietid fik tilknyttet en kontaktperson, der taler med de studerende om afslutning af uddannelsen. Under besøget fortalte studerende, at der er forskellige oplevelser af, hvor godt udbuddet hjælper studerende med forlængede uddannelsesforløb med at få afsluttet uddannelsen. Det fremgik dog ikke, om de studerende havde gjort udbuddets ledelse bekendt med disse oplevelser.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddets tiltag rettet mod frafald også kan forventes at have en positiv effekt på de studerendes gennemførelsestid; det gælder især udbuddets studieunderstøttende indsatser og tilbud om vejledning.

Akkrediteringspanelets vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddets indsatser, som retter sig imod at optage studerende, som har forhåndskendskab til uddannelsen og professionen, er meget interessante, fx redigering af den skriftlige information om uddannelsen og især udbuddets forsøg med optagelsessamtaler og test i skrivetolkning for kvote 2-ansøgere. Udbuddet gennemførte for første gang optagelsessamtaler for kvote 2-ansøgere i foråret 2017. Udbuddet har i sit høringsvar redegjort for, at der fortsat vil blive afholdt optagelsessamtaler for kvote 2-ansøgere og at udbuddet vil ansøge om at optagelsessamtalerne gøres obligatoriske og at der for kvote 1-ansøgere indføres krav om eksamenskvalitet på minimum 4 suppleret med krav om karakteren 7 eller derover i skriftlig og mundtlig dansk. Det er endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan disse tiltag vil fungere i praksis.

Akkrediteringspanelet finder, at udbuddet har foretaget analyser af årsager til især frafald og igangsat en række relevante indsatser for at mindske frafaldet og øge gennemførelsen. I lyset af de høje frafaldstal og antallet af studerende, som ikke gennemfører uddannelsen på normeret tid, vurderer panelet dog, at der er behov for at udbuddet følger op på indsatserne samlet set og vurderer om de retter sig mod de aktuelle frafaldsårsager.

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddet har indsatser, som er relevante, og som kan forventes at kunne påvirke frafaldet og gennemførelsestiden i en positiv retning, fx studieunderstøttende tiltag som skemalagte mellemtimer, hvor de studerende bliver i faglokalerne og har tid til at fordybe sig i færdighedstræning, inden de har undervisning igen, tegnsprogshjørnet, som er en skemalagt ugentlig aktivitet, hvor unge døve kommer ind på uddannelsen, så de studerende kan træne tegnsprog med dem, samt ca. en halv times individuel konsulenttid, hvor de studerende kan drøfte en faglig problemstilling med eller få feedback på en opgave af en faglærer. Panelet vurderer, at udbuddet også har tiltag, der skal hjælpe studerende med personlige problemer. Panelet ønsker at bemærke, at et vist frafald kan være svært at undgå på en uddannelse i simultantolkning, idet ikke alle kan tilegne sig færdigheder i simultantolkning, og det ikke er muligt at teste, hvilke studerende det gælder.

Er underviserne pædagogisk kvalificerede?

Underviserne har samlet set tilfredsstillende pædagogiske kvalifikationer. Fx har to undervisere en masteruddannelse i fremmedsprogspædagogik, en har en masteruddannelse i læreprocesser, og en har en masteruddannelse i vejledning, en har voksenpædagogisk grundkursus, en underviser er uddannet folkeskolelærer og har anden undervisningserfaring, og to undervisere har en diplomuddannelse i hhv. unges og voksnes læreprocesser og psykologi (redegørelse inkl. bilag, s. 90-104).

To af underviserne er i gang med et adjunktforløb, og nogle deltager i formatprojekter på institutionen, hvoraf nogle omhandler pædagogiske metoder. Under besøget nævnte udbuddets undervisere fx formatarbejde om cases. Tre undervisere har i 2016 deltaget i en studiekreds om aktionsforskning, og to undervisere har i 2017 deltaget i en studiekreds om lektionsstudier (redegørelse inkl. bilag, s. 68).

Muligheder for løbende pædagogisk opdatering drøftes på årlige medarbejderudviklingssamtaler. Derudover drøftes pædagogiske tilgange på uddannelsesmøder, fagteam møder og pædagogiske dage, og underviserne har mulighed for samundervisning og kollegial sparring. I øvrigt har underviserne mulighed for at deltage i UCC's formatarbejde, som ofte omhandler pædagogiske tilgange, og har adgang til ressourcepersoner på campus (redegørelse inkl. bilag, s. 67-59).

Akkrediteringspanelet vurderer, at underviserne er pædagogisk kvalificerede.

Har de studerende mulighed for udlandsophold?

Når det gælder udlandsophold, er der det særlige vilkår, som gør sig gældende, at de studerende i løbet af uddannelsen skal lære dansk tegnsprog, og at længere studieophold kan være en hindring for, at de studerende har tilstrækkelig tid til at tilegne sig tegnsprogsfærdigheder. Da tegnsprog ikke er internationalt, og opnåelse af uddannelsens mål for færdigheder i dansk tegnsprog kræver en løbende indsats i løbet af hele uddannelsen, finder udbuddet, at det er svært at indlægge udlandsophold af fx tre måneders varighed, uden at der er risiko for, at det går ud over de studerendes tegnsprogsfærdigheder. Dertil kommer, at udbuddet ikke har kunnet finde internationale uddannelseselementer, som kan give merit på udbuddet. Læringsmålene for praktik på udbuddet omhandler talt dansk og dansk tegnsprog, hvilket gør, at international praktik også er udfordrende. De studerende har dog mulighed for et kort praktikophold i Bergen på 4. semester, og eksamenspraktikken kan foregå hos dansk uddannede tolke på Færøerne, forudsat at den studerende kan det færøske vokalsprog, som af historiske årsager er tæt på det danske (redegørelse inkl. bilag, s. 40).

I forsommeren 2017 havde fire studerende desuden mulighed for at tage med døve danske og norske pensionister på et ophold i Spanien, som er arrangeret af Det Norske Døveforbunds Seniorudvalg og en norsk tolkeuddannelse. De norske undervisere fungerede som vejledere for de danske studerende. Udbuddet har søgt midler til at finansiere turen for fire studerende. Det er første gang, udbuddet prøver denne type praktik, og hvis evalueringerne er positive, vil udbuddet forsøge at skabe flere af den type muligheder for de studerende. Udbuddet redegør desuden for, at andre norske tolkeuddannelser også har udvist interesse for samarbejde om praktikophold, men at uddannelsen i Bergen var den eneste, hvor det passede med eksaminer etc. (redegørelse inkl. bilag, s. 40, 71 og 658).

De studerende udtrykte under besøget interesse for udlandsophold og havde hørt om de eksisterende muligheder. Samtidig var de studerende dog opmærksomme på udfordringen ved at komme væk fra dansk tegnsprog og det danske arbejdsmarked. I kvalitetsnotatet fra 2014 nævnes de studerendes manglende motivation som en hæmmende faktor for udlandsophold. Udbuddets ledelse har oplyst, kun to studerende deltog i turen til Spanien.

Ledelsen fortalte under besøget, at man arbejder på at skabe flere muligheder for dels kortere ophold i udlandet og dels internationalisering herhjemme. De primære oplagte muligheder er tolkeuddannelser i Norden. Ledelsen fortalte desuden, at udlandsophold skal tilpasses aftagernes ønske om bedst mulige tegnsprogsfærdigheder, som det kræver tid at opøve.

Udbuddet har en handleplan for internationalisering gældende for 2016-17, som er udarbejdet i samarbejde med dekanen, med hensyn til, at udbuddet ikke kan imødekomme institutionens sædvanlige krav/milepæle om, at en

del af de studerende tager på ophold i udlandet. Handleplanen rummer indsatser under overskrifterne strategiske partnerskaber (understøtte eksisterende samarbejder med Høgskolen i Oslo og Akershus samt samarbejde om tolketræning/praktik på Solgården, Spanien), læringsmål (udvikle model for tværfagligt element, fx om kropssprog og interkulturalitet), kompetenceudvikling af undervisere, summer schools (vurdere summer school ved Aarhus Universitet og undersøge, om europæiske summer schools kan give merit) og tværgående samarbejder og indsatsområder på UCC (at studerende fra udbuddet deltager i internationalt tutorcorps). Handleplanen dækker også udbuddet i Aarhus (redegørelse inkl. bilag, s. 692, og supplerende dokumentation, s. 38).

Akkrediteringspanelet vurderer, at de studerende har muligheder for at gennemføre kortere praktikophold i udlandet uden at forlænge den tid, de bruger på at gennemføre uddannelsen. Panelet anerkender, at særlige vilkår gør sig gældende, herunder at de studerende skal være i kontakt med dansk tegnsprog og at der er få uddannelser, hvoraf dele vil kunne give merit på udbuddet. Udbuddet forsøger at skabe muligheder for, at de studerende kan komme til udlandet inden for de rammer, der er.

Er praktik integreret i udbuddet?

Der er i alt 20 ugers praktik på uddannelsen fordelt på syv praktikperioder, en på hvert semester. I starten af uddannelsen er der kortere observationspraktikker, da de studerende endnu ikke har lært tegnsprog godt nok til at kunne fungere som tolke. De kortere praktikker er fordelt på 1.-4. semester og udgør tilsammen 5 ECTS-point. På 5. semester er der en gruppepraktik på 10 ECTS-point. Den afsluttende praktik på 15 ECTS-point er placeret til sidst i uddannelsen (7. semester), bl.a. fordi det er nødvendigt, at de studerende forinden har lært tegnsprog på et tilstrækkeligt niveau (redegørelse inkl. bilag, s. 71).

Uddannelsens sidste praktik på fjerde studieår er en eksamenspraktik. Praktikken tilrettelægges som en del af uddannelsens professionsfaglige kerneområde. Målene for praktikken er, at den studerende får viden om det tolkefaglige praksisfelt og reflekterer over praksis. Den studerende skal desuden udvikle og afprøve metoder, redskaber og færdigheder i praksis (redegørelse inkl. bilag, s. 115).

Integration af praktik i uddannelsen har været et fokusområde for udbuddet, siden der blev indført en lang praktikperiode i forbindelse med omlægning af uddannelsen til en professionsbacheloruddannelse i 2013 (redegørelse inkl. bilag, s. 685). Praktikkoordinatoren har ansvar for i samarbejde med dels praktikteamet (bestående af undervisere fra både Aarhus og København) og dels de tre fagteams at understøtte, at der er sammenhæng mellem uddannelsens elementer og praksisfeltet (redegørelse inkl. bilag, s. 37).

Et eksempel på, at udbuddet arbejder med at koble praktikken med den øvrige uddannelse, er, at der midtvejs i praktikken på 6. semester gennemføres et praktikindkald, hvor de studerende mødes med den praktikansvarlige og andre studerende, som er i praktik, og drøfter læringen fra praktikken i relation til de studerendes faglige kompetencer (redegørelse inkl. bilag, s. 472).

Under besøget fortalte nogle af de studerende, at praktikken var som at træde ind i en ny verden, og at de i mindre grad oplever at kunne bruge den teoretiske viden fra uddannelsen i praktikken. Derudover blev det nævnt, at der er høje krav til praktiske færdigheder. De studerende fortalte, at de synes, at viden fra praktikken bliver brugt i undervisningen. Den praktikansvarlige fortalte, at viden fra praktik især i faget etik inddrages som cases. Den praktikansvarlige fortalte desuden, at det især er viden om tolkestrategier, som de studerende forventes at bruge under praktikken, når de observerer tolkens praksis og skal forsøge at udlede, hvilke strategier tolken bruger. Undervisere og ledelse fortalte, at det kan være svært at forberede de studerende på, hvordan tolkes arbejdsliv faktisk ser ud. Akkrediteringspanelet anerkender, at det kan være svært at forberede de studerende til professionen, og konstaterer, at udbuddet har indsatser, der skal forberede de studerende på deres fremtidige arbejdsliv. Fx gør udbuddet nu mere ud af allerede inden/ved studiestart at forberede de studerende på, hvad uddannelsen indeholder, og på den beskæftigelse, som uddannelsen fører til.

Den afsluttende praktik på 15 ECTS-point gennemføres som en individuel praktik med en vejleder tilknyttet på praktikstedet. Bachelorprojektet kan tage afsæt i den studerendes erfaringer og/eller indsamlet empiri fra praktikken (redegørelse inkl. bilag, s. 75).

Akkrediteringspanelet vurderer, at praktikperioderne er en integreret del af uddannelsen, og at de studerendes læring på institutionen og i praktikken supplerer hinanden på en måde, som tager højde for de studerendes gradvise tilegnelse af praktiske tegnsprogsfærdigheder.

Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling

Kvalitetssikringen af uddannelsen er i overensstemmelse med de europæiske standarder og retningslinjer for de videregående uddannelsesinstitutioners interne kvalitetssikring af uddannelser og er velfungerende i praksis.

Uddybning:

Institutionen sikrer, at:

- der gennemføres løbende kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse, herunder indsamling, analyse og anvendelse af relevant information og de studerendes evaluering af undervisningen,
- der gennemføres periodiske evalueringer af uddannelsen med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter,
- dele af uddannelsen, som gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, omfattes af det systematiske kvalitets-sikringsarbejde,
- uddannelsens fysiske faciliteter, og materielle ressourcer er relevante for at realisere målene for læringsudbyttet.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Udbuddet hører under UCC's overordnede kvalitetssikringssystem, hvilket bl.a. betyder, at udbuddet hvert andet år udarbejder et kvalitetsnotat, hvor der på grundlag af relevante informationer gøres status over udbuddets kvalitet og kvalitetssikring, og en dertilhørende handleplan. Studenterevalueringer af undervisningen gennemføres løbende, ligesom der gennemføres periodiske evalueringer af udbuddet med inddragelse af aftagere og andre relevante interessenter. Praktikophold bliver kvalitetssikret, og det samme gælder de fysiske faciliteter og materielle ressourcer.

Uddybning af vurderingen

Indledningsvist vil AI gøre opmærksom på, at vurderingerne nedenfor, selvom de berører et fælles kvalitetssikringssystem, alene gælder kvalitetssikringen af det konkrete udbud. AI gør samtidig opmærksom på, at kravene i en uddannelsesakkreditering ikke svarer til de mere omfattende krav til et kvalitetssikringssystem, som bekendtgørelsen stiller i forbindelse med institutionsakkreditering.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Bliver information om uddannelseskvaliteten løbende indsamlet og anvendt?

Hvert andet år udarbejder udbuddet et kvalitetsnotat, hvor udbuddet vurderer både kvaliteten af udbuddet og kvaliteten af kvalitetsarbejdet med hensyn til syv kvalitetsområder: de studerendes læringsudbytte, praktik, studiemiljø, internationalisering, gennemførelse og frafald, videngrundlag og relevans. Kvalitetsnotatet baseres på en analyse af data vedrørende hvert kvalitetsområde, herunder undersøgelser, evalueringer samt nøgletal om fx frafald, gennemførelse og studentermobilitet. På baggrund af kvalitetsnotatet udarbejdes der en handleplan for kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsen. I de år, hvor studielederen ikke udarbejder et kvalitetsnotat, udarbejdes en mindre skriftlig status med hensyn til de syv kvalitetsområder. Kvalitetsnotatet godkendes af uddannelseschefen og uddannelsesdirektøren og drøftes desuden af uddannelsesudvalget (redegørelse inkl. bilag, s. 31, 79, 85 og 680).

Udbuddet har en kvalitetshåndbog, som beskriver udbuddets kvalitetsarbejde. Af den fremgår det, at udbuddet indsamler følgende informationer om udbuddets kvalitet:

UCC's fælles studieadministration udarbejder to gange om året (i marts og oktober) et notat med nøgletal om frafald, fuldførelse, mobilitet og beskæftigelse, hvor særlige opmærksomhedspunkter er fremhævet (redegørelse inkl. bilag, s. 81).

Hvert andet år gennemføres en studentertilfredshedsundersøgelse. Resultater fra studentertilfredshedsundersøgelsen og undervisningsmiljøvurderingen drøftes på uddannelsesmøder, hvor alle undervisere og uddannelseslederen deltager, og i uddannelsesforum (faste kvartalsvise dialog- og orienteringsmøder med studerende i et såkaldt uddannelsesforum med repræsentation af hver årgang samt underviserrepræsentation og ledelse), hvor opfølgning besluttet. Undervisningsmiljøvurdering gennemføres hvert andet år. Resultaterne drøftes sammen med resultaterne fra studentertilfredshedsundersøgelsen på uddannelsesmøder og i uddannelsesforum. Dimittendundersøgelser gennemføres hvert andet år. Udbuddet redegør for, at udbuddet i den seneste dimittendundersøgelse valgte at indhente viden om udbuddets relevans, beskæftigelsesgrad og ansættelsesform (redegørelse inkl. bilag, s. 80).

Udbuddet gennemfører evaluering af hvert modul, hvor der med udgangspunkt i modulbeskrivelser og undervisningsplaner spørges om læringsudbytte i forhold til læringsmål, vejledning og feedback, socialt studiemiljø, undervisningsformer og tilrettelæggelse, studieaktivitet og modulets kobling til professionen. Evalueringerne bearbejdes af undervisere og fremlægges i relevante fora for både undervisere, studerende og ledelse. Resultaterne indgår i planlægningen af den videre undervisning, med hensyn til både skemalægning, undervisningsformer og undervisningsforløbenes faglige indhold. Skriftlige evalueringer gennemføres ved afslutningen af de enkelte moduler gennem anvendelse af evalueringsskemaer. Besvarelserne bearbejdes af den ansvarlige underviser, og resultatet drøftes i fagteamet. Teamet udarbejder et notat til uddannelsesledelsen om de studerendes evaluering og teamets opfølgning. Mundtlige evalueringer gennemføres som en dialog på holdet. Den ansvarlige underviser udarbejder efterfølgende et opsamlende referat og videregiver det til fagteamet, som drøfter det og udarbejder et notat til uddannelsesledelsen om de studerendes evaluering og teamets opfølgning. Er der tale om kombinationen skriftlig/mundtlig evaluering, udfyldes skemaerne, hvorefter dialog på holdet giver mulighed for drøftelse og uddybning af særlige problemstillinger og lignende. Den ansvarlige underviser udarbejder efterfølgende et opsamlende referat og videregiver det til fagteamet, som drøfter det og udarbejder et notat til uddannelsesledelsen om evalueringresultatet og teamets opfølgning (redegørelse inkl. bilag, s. 405-406).

Ud over de løbende undervisningsevalueringer gennemfører udbuddet evalueringer af det første studieår på 2. semester og af hele uddannelsesforløbet på 7. semester. På 2. semester evaluerer de studerende uddannelsens første år med fokus på indhold, tilegnelse af studiekompetencer, lærings- og undervisningsformer, progression i opgavekrav og tekster og samspil mellem undervisere og studerende. Evalueringen foregår som dialog blandt de studerende og mellem studerende og undervisere. En underviser og uddannelseslederen samler op på de centrale punkter, som drøftes af ledelsen og underviserne. Ved afslutningen af 7. semester gennemfører udbuddets studievejleder en evaluering med de studerende som fokusgruppeinterview eller anden form for dialog. Her er der fokus på bl.a. sammenhængen mellem undervisning og praktik, professionen i uddannelsen, progressionen i kompleksitet og inddragelsen af skriftlighed i uddannelsen. Studievejlederen sammenfatter de vigtigste pointer fra evalueringen, som drøftes af ledelse og undervisere (redegørelse inkl. bilag, s. 406-407).

Uddannelseslederen afholder systematisk skemalagte møder med repræsentanter for de tre første årgange, kaldet uddannelsesforum. Derudover er de studerende repræsenteret i uddannelsesudvalget, i panelet i forbindelse med de tematiske auditeringer og i arbejdet med undervisningsmiljøvurdering (redegørelse inkl. bilag, s. 83).

På baggrund af evalueringer med studerende og drøftelser mellem underviserne og ledelsen er der fx sat yderligere fokus på at støtte de studerende med hensyn til:

- Kompetencer inden for skriftlighed: særlig indsats i forbindelse med uddannelsens nye fagområde skrive-tolkning og særligt udviklede forløb i opgaveskrivning på alle studiets årgange.
- Transfer mellem uddannelsens teorier og den nye, lange praktik: Underviserens deltagelse i UCC's former/cases skal kvalificere arbejdet med at føre praksis ind i uddannelsens læringsrum.

(Redegørelse inkl. bilag, s. 685).

[Praktikevalueringer (beskrives nærmere nedenfor)]. Som nævnt under kriterium I gennemfører udbuddet en gang årligt evaluering med repræsentanter for praktikstederne, hvor udbuddet bl.a. får viden om forventningerne til de studerendes kompetencer. Derudover nedsætter udbuddet aftagerpaneler ad hoc med fokus på fx skrive-tolkning og på, hvordan uddannelsens tilrettelæggelse af undervisning og krav i forbindelse prøveafholdelse modsvarer praksisfeltets forventninger og krav til dimittender. Udbuddet har i øvrigt også et uddannelsesudvalg.

Uddannelsens censorformandskab indgår i løbende dialog med såvel uddannelsesledelsen som ministeriet og udarbejder bl.a. en årlig beretning på baggrund af censorernes rapporter. Beretningen indgår i grundlaget for evaluering af uddannelsens fag og den samlede uddannelse. Erfaringer fra censorformandskabets arbejde drøftes af uddannelseslederen og uddannelsens undervisere på to årlige pædagogiske dage, hvorefter eksamenskoordinatoren og uddannelseslederen er ansvarlige for udarbejdelse af handleplaner og implementering af disse (redegørelse inkl. bilag, s. 17-18 og 80).

Akkrediteringspanelet vurderer, at der løbende indsamles og behandles informationer om udbuddets kvalitet.

Bliver det samlede udbud periodisk evalueret med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interesser?

Akkrediteringspanelet vurderer, at der sker en evaluering af det samlede udbud i de kvalitetsnotater, som bliver udarbejdet hvert andet år, hvor viden fra aftagere og øvrige interesser inddrages. Kvalitetsnotaterne er beskrevet nærmere ovenfor.

Sikrer udbuddet løbende de nødvendige fysiske faciliteter og materielle ressourcer?

Der gennemføres hvert andet år en undervisningsmiljøevaluering, hvor det fysiske miljø evalueres. Derudover drøftes forhold vedrørende lokaler, it, bibliotek mv. løbende i uddannelsesforummet.

Tolkeuddannelsen har faglokaler, der er indrettet, så de understøtter visuel kontakt i forbindelse med undervisning på tegnsprog, fx flytbare borde og kontorstole. Flexibilitet med hensyn til møbleringen muliggør opstillinger til fx dialogtolkninger. En stor del af undervisningen, gruppearbejdet og selvstudierne på udbuddet kræver it. Fx findes meget undervisningsmateriale til tegnsprog og tolkning på en videoplatform, som undervisere og studerende kan tilgå via internettet. Et særligt program anvendes til at optage de studerendes egne produktioner på tegnsprog og tolkning (redegørelse inkl. bilag, s. 86).

Akkrediteringspanelet vurderer, at der sker en løbende kvalitetssikring af fysiske faciliteter og materielle ressourcer, som udbuddet har behov for.

Bliver praktik kvalitetssikret?

Udbuddet følger UCC's retningslinjer for kvalitetssikring af praktik, som er beskrevet i udbuddets kvalitetshåndbog og praktikhåndbog, og som fx beskriver, hvordan evaluering af enkelte praktikforløb gennemføres [(henvisning indsættes)].

Praktikkoordinatoren har i samarbejde med uddannelseslederen ansvar for, at praktikken gennemføres, jf. uddannelsens bekendtgørelse, studieordning og praktikhåndbog. Praktikkoordinatoren har desuden ansvar for at finde, indgå aftaler med og kvalitetssikre praktiksteder og er i samarbejde med dels praktikteamet, dels de tre fagteams, ansvarlig for, at uddannelsens undervisning og praktik er tilrettelagt, så der er sammenhæng mellem uddannelsens elementer og praksisfeltet (redegørelse inkl. bilag, s. 37).

Derudover evaluerer udbuddets praktikteam mundtligt med de studerende. De mundtlige evalueringer sammenfattes i et notat og drøftes med ledelsen. Et resultat af evalueringerne er, at udbuddet efter et pilotforsøg i efteråret 2015 har indført, at en praktikansvarlig underviser mødes med den studerende og praktikvejlederen midtvejs i eksamenspraktikken (redegørelse inkl. bilag, s. 80).

Under besøget fortalte praktikkoordinatoren og de studerende, at de studerende har mulighed for at kontakte praktikkoordinatoren undervejs i praktikforløbet, hvis de får brug for det.

Udbuddet holder desuden et årligt praktikmøde, hvor repræsentanter for praktiksteder og udbuddet drøfter relevans (om de studerende har de forventede kompetencer, og om der er kompetencer, som efter praktikstedernes mening bør styrkes) og tilrettelæggelse (praktiske forhold før, under og efter praktikken). Referatet fra det årlige praktikmøde drøftes på praktikmøder, i uddannelsesudvalget og med udbuddets ledelse (redegørelse inkl. bilag, s. 86).

Ved praktik i udlandet følger kvalitetssikringen de retningslinjer, der er beskrevet i UCC's evalueringshåndbog (redegørelse inkl. bilag, s. 416).

Akkrediteringspanelet vurderer, at praktik på udbuddet bliver systematisk kvalitetssikret.

Om akkrediteringen

Lovgrundlag

En akkrediteringsvurdering af et udbud er en faglig vurdering af, om udbuddet lever op til foruddefinerede kriterier. Denne akkrediteringsvurdering er foretaget med udgangspunkt i de kriterier for uddannelsers kvalitet og relevans, som er fastlagt i bekendtgørelse nr. 852 af 3.7.2015 (bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser).

Metode og proces

Akkrediteringsprocessen bygger på metodiske elementer, som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse. Hovedelementerne i akkrediteringsprocessen er, at institutionen indsender sit skriftlige materiale for at vise, hvordan kriterierne er opfyldt, at et fagligt akkrediteringspanel vurderer dette, og at der udarbejdes en akkrediteringsrapport, som offentliggøres.

AI har tilrettelagt akkrediteringsprocessen med det formål at sikre en transparent proces og tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale, som akkrediteringspanelet kan foretage sin vurdering på baggrund af.

Processen skitseres kort herunder. En uddybning af processen findes i AI's *Vejledning til uddannelsesakkreditering, Eksisterende uddannelser og udbud*, som er tilgængelig på www.akkr.dk.

- Institutionen har været inviteret til et vejledende informationsmøde om akkrediteringsopgaven.
- Institutionen har indsendt redegørelsen og bilag for at vise, hvordan de opfylder kriterierne. Kravene til den skriftlige dokumentation fremgår af *Vejledning til uddannelsesakkreditering, Eksisterende uddannelser og udbud*.
- Akkrediteringspanelet og AI har analyseret materialet ud fra de kriterier, som er fastlagt for akkreditering af eksisterende uddannelser og udbud, og har bedt institutionen om at indsende supplerende dokumentation ved tvivlsspørgsmål.
- Akkrediteringspanelet og AI har været på besøg på uddannelsesinstitutionen.
- AI har udarbejdet akkrediteringsrapporten på baggrund af institutionens skriftlige materiale og besøget samt akkrediteringspanelets analyse og vurdering heraf. Rapporten er godkendt af akkrediteringspanelet.
- Rapporten har været i høring på uddannelsesinstitutionen. Institutionen har indsendt et høringssvar, og der redegøres for ændringer i rapporten efter høringssvaret i det følgende afsnit om sagsbehandling.
- AI har sendt den endelige akkrediteringsrapport til Akkrediteringsrådet og har samtidig offentliggjort rapporten på www.akkr.dk. Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv uddannelsesakkreditering, betinget positiv uddannelsesakkreditering eller afslag på uddannelsesakkreditering.
- Akkrediteringsrådet meddeler sin afgørelse til uddannelsesinstitutionen og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Organisering

Fra AI har akkrediteringskonsulent Hanne Maria Elsnab stået for at gennemføre akkrediteringsprocessen og at udarbejde rapporten i samarbejde med områdechef Inge Enroth, der har haft det overordnede ansvar.

Sagsbehandling

Dokumentationen er modtaget 5. september 2016.

Akkrediteringsrapporten er sendt i høring hos institutionen 8. juni 2017.

Hørings svar modtaget fra institutionen 23. juni 2017.

Hørings svaret har ikke ført til ændringer i vurderingen af kriterierne.

Akkrediteringsrapporten er behandlet på Akkrediteringsrådets møde 11. oktober 2017.

Dokumentation – samlet oversigt

Uddannelsesetal

Redegørelse

Studieordning

Nøgletal

- N1 Notat - Opdeling af studerende på tegnsprogstolkeuddannelse mellem København og Aarhus
- N2 Notat - Bidrag til Tegnsprogstolkeuddannelsens udbudsakkreditering - Nøgletal – gennemførelse

Kriterium 1

- K1.1 UU-TOT sammensætning.pdf
- K1.2 Referat UU-prøveændringer.pdf
- K1.3 indstilling prøveændringer.pdf
- K1.4 Dagsorden UU 2016 04 11.pdf
- K1.5 bilag UU dagsorden pkt 4.pdf
- K1.6 Dimittendundersøgelse TOT 2013.pdf
- K1.7 Spørgeguide dimittend.pdf
- K1.8 Referat dimittend-fokus.pdf
- K1.9 Auditeringsnotat 2013.pdf
- K1.10 auditeringsrapport 2015.pdf
- K1.11 døvetolke projektbeskrivelse.pdf

Kriterium 2

- K2.1 International Uge Arnfinn.pdf
- K2.2 Praktiksteder.pdf
- K2.3 Projektbesk. skrivetolkning.pdf
- K2.4 skrivetolkning OL.pdf
- K2.5 Tilsyn dntm.pdf
- K2.6 DNTM-EHHA.pdf
- K2.7 Eks. cases.pdf
- K2.8 Cases Prøve.pdf
- K2.9 PROGRAMME_efsli polen.pdf
- K2.10 programme-deaf-academics.pdf
- K2.11 Konferencedeltagelse og netværk oversigt.pdf
- K2.12 conference_CEFR.pdf
- K2.13 valgmodul - Kursusbesk..pdf
- K2.14 Taler(u)sikkerhed i tegnsprog -projekt.pdf

- K2.15 korpusprojektet.pdf
- K2.16 Peter Bakker mail.pdf
- K2.17 Kursusprogram KU 2016.pdf
- K2.18 Staff mobility for teaching LOMY.pdf
- K2.19 Program til Kristian Skedsmo.pdf
- K2.20 Staff mobility for teaching EVAB.pdf
- K2.21 ordbog - ny viden.pdf
- K2.22 tegnbibel_rapport.pdf
- K2.23 Formater_i_UCC_2016.pdf
- K2.24 Program for case-format.pdf
- K2.25 Caseoplæg udd.møde.pdf
- K2.26 Fra viden til velfærd 2016.pdf
- K2.27 bekendtgørelse stillingsstruktur.pdf
- K2.28 overenskomst CTT.pdf
- K2.29 Status aftale for undervisere ved TOT.pdf
- K2.30 Adj.udd.prog. 2016.pdf
- K2.31 Kursusopslag-retstolkning.pdf
- K2.32 Notat - opfølgning workshop.pdf
- K2.33 Forskning_og_udvikling_2013-2015.pdf
- K2.34 Model for Kvalitetssikring af videngrundlag.pdf
- K2.35 kvalitetshåndbog 2016 TOT.pdf
- K2.36 Valgmodul 2016.pdf
- K2.37 Valgmodul Kursusbesk. - kirke.pdf
- K2.38 Uganda - opslag for studerende.pdf
- K2.39 Flyer ESOSLI 2014.pdf
- K2.40 aktionsforskning - oplæg udd.møde.pdf
- K2.41 Dagsorden, pkt 7 - videndeling.pdf
- K2.42 gæster fra Humak.pdf

Kriterium 3

- K3.1 Oversigt - læringsmål og moduler.pdf
- K3.2 Alle moduler 2015-16 - modulbeskrivelser.pdf

Kriterium 4

- K4.1 Studieaktivitetsmodeller SP, TO, PRO, valgmodul, BA-modul 2015-16.pdf
- K4.2 afdækning af frafald 2013.pdf
- K4.3 Notat frafald 2013.pdf
- K4.4 møder frafald CTT.pdf
- K4.5 Oversigt fastholdelsesaktiviteter TU1 2015.pdf
- K4.6 CTT frafaldsundersøgelse okt 2015.pdf
- K4.7 Opfølgning på frafaldsundersøgelse CTT 2015.pdf
- K4.8 notat retur-til-studiet.pdf
- K4.9 Optagelsessamtaler TOT.pdf
- K4.10 referat møde 2014.11.04.pdf
- K4.11 frafald bilag møde 2014.11.04.pdf
- K4.12 TU Handleplan 2015 -2017.pdf
- K4.13 SP2 - Tegnsprog, studieplan, årgang 2015.pdf
- K4.14 SP2 - Tegnsprog teoriforløb, lektionsplan, årgang 2015.pdf
- K4.15 SP2 - Dansk, lektionsplan, årgang 2015.pdf
- K4.16 SP2 - Litteratur tegnsprog og dansk.pdf

- K4.17 PRO2 - Tolketeori, årgang 2014K.pdf
- K4.18 PRO2 - Kultur, 3 semester, årgang 2014K.pdf
- K4.19 PRO2 - Kultur, 4 semester, årgang 2014K.pdf
- K4.20 PRO2 - Etik, årgang 2014K.pdf
- K4.21 Litteraturliste TU aargang 2014.pdf
- K4.22 TO4 - Tolkning tegnsprog - dansk årgang 2013K.pdf
- K4.23 TO4 - Tolkning DABA årgang 2013K.pdf
- K4.24 TO4 - Tolkning DBB årgang 2013K.pdf
- K4.25 TO4 - Tolkning Dialog årgang 2013K.pdf
- K4.26 TO4 - Tolkning SKR årgang 2013K.pdf
- K4.27 Litteraturliste TU aargang 2013.pdf
- K4.28 Projektbeskrivelse_aktionsforskning.pdf
- K4.29 lektionsstudier opsamling.pdf
- K4.30 Notat praktik -Færøerne og Norge.pdf
- K4.31 Notat om emnepraktik i Bergen TU2.pdf
- K4.32 aftale Færøerne praktikksåttmåli.pdf
- K4.33 anbefaling praktikophold Bergen.pdf
- K4.34 evaluering - emnepraktik i Bergen.pdf
- K4.35 Evaluering praktikophold Bergen.pdf
- K4.36 Norsk døveforbunds inf. Solgården.pdf
- K4.37 Ansøgning til Jaschafonden Solgården.pdf
- K4.38 svar Jaschka.pdf

Kriterium 5

- K5.1 Principper og Retningslinjer for evaluering af undervisning på UCC.pdf
- K5.2 Kvalitetsnotat TOT 2014.pdf
- K5.3 Lille kvalitetsnotat TOT 2016.pdf
- K5.4 TOT Handleplan juni 2015 juni 2017.pdf
- K5.5 Læ-mø 2014 12 17 - studtilfredshed.pdf
- K5.6 Referat UF-K januar 2015.pdf
- K5.7 UVM TOT med opfølgning 2015-16.pdf
- K5.8 2016 Procedure for behandling af nøgletal i UCC.pdf
- K5.9 Auditeringsnotat TOT 2013.pdf
- K5.10 TOT tematisk auditering 2015 rapport.pdf
- K5.11 TOT svar på tematisk auditering 2015.pdf
- K5.12 Censorformandskabets beretning TOT 2014-15.pdf
- K5.13 Notat evaluering tolkeværksted 2013K.pdf
- K5.14 Notat evaluering tolkeværksted 2014K.pdf
- K5.15 evaluering sprogværksted 3 + 4.pdf
- K5.16 Referat BA-bedømmernes evaluering af 2015-16.pdf
- K5.17 evaluering Tegnsprogshjørnet.pdf
- K5.18 Notat_resultat studenterundersøgelse prudd2014.pdf
- K5.19 Notat - sprogmodul 1 2015-16, uv-eval.pdf
- K5.20 Notat - sprogmodul 3 2015-16, uv-eval.pdf
- K5.21 Uddannelsesevaluering TU1 KBH 2016.pdf
- K5.22 Notat - Uddannelsesevaluering første studieår 2016K.pdf
- K5.23 Notat - Uddannelsesevaluering sidste studieår 2016K.pdf
- K5.24 Referat TU1 -4 2016 06 27 udd.eval.pdf
- K5.25 Referat UF-K juni 2015.pdf

- K5.26 Referat UF-K juni 2016.pdf
- K5.27 Referat UF-K januar 2016.pdf
- K5.28 Referat UF-K december 2015.pdf
- K5.29 referat-DSR-9.9.15 -TUS.pdf
- K5.30 DSR - velkomst.pdf
- K5.31 PRO3 2015-16.pdf
- K5.32 Notat - SPR1 2015-16, anbef fra sprogteamet.pdf
- K5.33 Notat TOLK2 2015-16 A og K.pdf
- K5.34 Proces- og tidsplan aftagerpanel UCC.pdf
- K5.35 Opsummering - aftagerpanel TOT 2016.pdf
- K5.37 Opsummering - aftagerpanel SKR.pdf
- K5.38 Referat UU-CTT 2015 04 13.pdf
- K5.39 Referat UU-CTT 2014 11 10.pdf
- K5.40 Referat UU-CTT 2015 11 02.pdf
- K5.41 Oversigt over prøver TOT 2014-15.pdf
- K5.42 Praktikindkald 2014.10.03.pdf
- K5.43 vejlederindkald 2015.10.02.pdf
- K5.44 Praktikindkald - kort resume 100216.pdf
- K5.45 Praktikhåndbog TOT aug 2015.pdf
- K5.46 Notat - eval af praktik K og A efterår 15.pdf
- K5.47 pilotprojekt - beskrivelse.pdf
- K5.48 Evalueringsnotat om praktikbesøgsprojekt.pdf

Følg brev med rektors godkendelse

Supplerende dokumentation

Modtaget 24. februar 2017

- Notat til AI - svar på supplerende spørgsmål
- K1.1 CTT minirapport 1.0
- K1.2 CTT 2013_ data KBH
- K1.3 Uddannelsesvinkel_detaljer
- K1.4 analyse ledighed og optag apr 2016
- K4.1 nøgletal frafald og gennemførelse
- K4.2 handleplan 16-17 TOT
- K5.1 ENNOVA 2016
- K5.2 UMV-TOT 2017 udkast

Modtaget 25. august 2017

- Uddybende oplysninger om gennemførelsestid.

Modtaget 28. august 2017

- Mail med uddybning af oplysninger om dimensionering af optag.
- Udbuddets seneste tal for frafald og gennemførelse.

Høringssvar

Modtaget 26. juni 2017.

